

Stad & KU! broederlijk aan tafel

(foto Karel De Weerd)

Snoert Staatsblad burger de mond? Openbaar onderzoek Termunckveld overbodig

Het openbaar onderzoek van de gewestplanwijziging voor het Termunckveld in Heverlee, waar de KU Leuven een wetenschapspark wil neerpoten, is eind vorige maand van start gegaan. In veel gevallen is deze procedure niet meer dan een formaliteit. Gezien het controversieel karakter van dit dossier, konden er echter wel wat bezwaarschriften verwacht worden.

Toch is, reeds voor het openbaar onderzoek is afgerond, in Het Staatsblad van 15 oktober verschenen dat de KU Leuven "een contingent van 33 ha. [krijgt] voor de ontwikkeling van een researchpark op Termunckveld te Leuven". Dit lijkt dus nu al geregeld, nog voor er een regeling met wettelijke draagkracht bestaat voor de noodzakelijke gewestplanwijziging.

Merkwaardig is ook het erboven staande artikel in Het Staatsblad, niet zozeer om wat er staat, wel om wat er ontbreekt: "De (Rijks)universiteit van Gent (RUG) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB) blijven hun contingent van elk 50 ha. behouden voor de ontwikkeling van researchparken, en dit overeenkomstig de toekenning door de Nationale Ministerraad van 29 januari 1971." Ook de KU Leuven kreeg toen immers vijftig hectare voor deze doeleinden, op het industrieterrein van Haasrode. Dat is echter op een commerciële flop uitgedraaid. De 33 hectare van het Termunckveld zijn dus allerminst een inhaalbeweging voor een universiteit die jarenlang verstoeken zou zijn gebleven van grond voor researchparken.

Wat de alternatieven voor het Termunckveld betreft, liet Louis Tobback enkele weken geleden in Veto weten dat hij de verkoop door het stadsbestuur van de Philipsgebouwen aan de Parkpoort een jammerlijke vergissing vindt. Daar immers had, aldus Tobback, het wetenschapspark van de KU Leuven, "een formidabel eksperiment kunnen" zijn. Misschien heeft

de stad Leuven dit alternatief echter nog niet definitief "uit haar poten laten gaan", zoals de nieuwe Leuvense bewindsman het allercharmantst uitdrukt. In het maandelijks tijdschrift van de Kamer van Handel en Nijverheid van het arrondissement Leuven staat immers te lezen dat NV Belinvest, een Antwerpse projektontwikkelaar, de terreinen van Philips opkocht "onder de opschortende voorwaarde" dat de stad het Bijzonder Plan van Aanleg (BPA), dat het terrein nu nog omschrijft als industriegebied, laat wijzigen. Het moet een zone worden met gemengde functies als handel en diensten.

Over deze wijziging van het BPA is met het stadsbestuur al een principeel maar nog geen definitief akkoord gesloten. Misschien wordt het hoog tijd dat de toekomstige coalitie, die pas op 1 januari aantreedt, in dit dossier nu al haar verantwoordelijkheid opneemt en het vele protest tegen de plannen ter harte neemt. Voor dat de SP-CVP-koalitie haar bestuurs-taak aanvat, zal het openbaar onderzoek immers al afgesloten zijn.

Jeroen Overstijns

Enquête over medikatie en drugsgebruik Jongens zuipen, meisjes slikken

Ieder jaar rond de examenperiode staan de kranten en tijdschriften er vol van: de student drinkt te veel, rookt te veel en neemt geneesmiddelen die hij beter niet te gretig zou nemen. Kwade tongen beweren zelfs dat er onder universitaire sprake is van een drugprobleem. Hoeveel waarheid steekt in die beweringen? En als er al een probleem bestaat, wat is dan de oorzaak? Het Medisch Centrum voor Studenten besloot het heft in handen te nemen en de zaak eens te onderzoeken.

Een universiteit die zich tot doel stelt niet alleen de kennis maar ook het welzijn van haar studenten te begeleiden, kan niet voorbij aan de maatschappelijk geformuleerde bezorgdheid dat de universiteitsstudenten te veel 'medikatie' zouden gebruiken. Om enig zicht te krijgen op de ernst van de situatie werd een enquête uitgevoerd. Aandachtspunt was het gebruik van geneesmiddelen enerzijds en van genotmiddelen anderzijds. Het onderzoek naar het gebruik van genotmiddelen betrof zowel het 'traditionele' roken en drinken als het illegale drugsgebruik. Inzake deze soorten gebruik werd onderzocht wat de eventuele invloed is van de volgende variabelen: geslacht, leefstijl (via tijdsbesteding), studieloopbaan, facultaire herkomst, gezinssituatie en vrienden.

Wanneer het gebruik van alcohol en andere drugs bij jongeren in het algemeen en bij studenten in het bijzonder wordt onderzocht, is er meestal al een drievoudige doelstelling. Ten eerste, het inschatten van de omvang en de aard van het gebruik. Ten tweede, het opsporen van kovarianties met leefmilieuv variabelen (zoals wonen, ouderlijk gezin, studeren of werken en vrijetijdsbesteding). Ten derde, het verzamelen van relevante gegevens voor de preventie (waaronder het voorkomen van riskant en problematisch gebruik). Voor de realisatie van deze doelstellingen opteede men voor het systeem van het periodiek onderzoek.

Anoniem

Tijdens de maand maart 1993 werden ruim 2.800 universiteits- en Hobu-studenten aangeschreven met het verzoek om een vragenlijst over genees- en genotmiddelengebruik in te vullen. Ruim 70 procent van de studenten antwoordde tijdig met een adequaat ingevulde vragenlijst. De aangeschreven studenten waren allen ofwel tweedejaars, ofwel vierdejaars.

In de eerste plaats werden vragen gesteld omtrent zes groepen geneesmiddelen: pijnstillers, slaappmiddelen, kalmeermiddelen, vitaminen, tonika en de befaamde pepmiddelen. Eén op drie studenten nam in de maand voorafgaand aan de bevraging gedurende een korte periode pijnstillers. Die groep daalt tot ongeveer één op zeven tijdens de blok en de examens. Het aandeel van de langere gebruikers stijgt echter tijdens de examens. Zowel slaap- als kalmeermiddelen worden weinig gebruikt. Vitaminen daarentegen zijn populair. Normaal neemt één op zeven studenten vitaminen. Tijdens de examens worden dat er één op vier. Naar tonika en pepmiddelen wordt zelden gegrepen, maar het gebruik stijgt wel aanzienlijk tijdens de examenperiode.

Voor al die soorten geneesmiddelen is het aantal zware of gevaarlijke gebruikers laag. Met uitzondering van pep wordt medikatie het meest geconsumeerd door vrouwen. Opvallend is de vaststelling dat de ouders, samen met de huisarts, de belangrijkste verstrekkers van medikatie zijn. Leefstijl blijkt een belangrijke verklarende variabele. De studiegerichte student is de grootste konsument van tonika, pijnstillers en kalmeer- en slaappillen. Maar tijdens de examens wordt ook de uitgaansgerichte student een actief gebruiker. Hij verkiest pepmiddelen.

Stekkie

In vergelijking met de totale Belgische bevolking is het aantal rokers onder de studenten eerder laag. Roken is zelfs duidelijk op de terugweg. Slechts één op zes studenten is roker. Daarvan rookt veertig procent maximum vijf sigaretten per dag. Bijna vijftig procent rookt er niet meer dan vijftien. Slechts 2,5 procent van de studentenpopulatie kan als zware roker bestempeld worden. Er lopen meer mannelijke rokers rond dan vrouwelijke. Roken lijkt ook samen te hangen met de meer uitbundige leefstijl van weinig studie en meer uitgaan, wat vaak hand in hand gaat met een eerder gebroken studieloopbaan. Het al dan niet roken van vader en vrienden heeft een zekere invloed.

Drankgebruik bleek een stuk frequenter voor te komen. Het vertaalt zich vooral in biergebruik. Andere alcoholische dranken bekleeden een minderheidspositie. Vierenveertig procent van de studenten was nooit dronken tijdens het vorige academiëjaar. Ongeveer achttien procent is minstens een keer per maand dronken. Dat komt opvallend vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Zoals enigszins verwacht, hangt overmatig drankgebruik samen met de leefstijl. Wie meer drinkt, studeert minder en gaat veel meer uit. Dat vertaalt zich ook in een samenhang met de studieresultaten: wie overmatig drinkt, heeft een grotere kans op tweede zit en bissen.

Schattingen maken van het gebruik van illegale drugs is delicaat vanwege de repressieve sfeer die er nog steeds rond hangt. Daardoor is er steeds gevaar voor onderschatting. Daarom is deze enquête, met de aan de bevroegde studenten gegarandeerde anonimiteit, misschien een zeer nuttig instrument op dit vlak. Alleen soft drugs (kannabis) lijken enigszins verspreid te zijn onder de studentenbevolking. Daarvan zed 16,8 procent ook, occasioneel of regelmatig cannabis (marihuana, hasj) gebruikt te hebben of te gebruiken. De andere vormen van illegaal drugsgebruik beperken zich tot een uiterst klein aantal gevallen. Voor opiaten (opium, metadon), heroïne, LSD

en kokaïne gaat het om minder dan één procent, voor pep (speed, XTC) om 1,7 procent. Cannabis wordt gemiddeld tien procent meer gebruikt door mannen dan door vrouwen: meer dan één vijfde van de mannen heeft ooit cannabis gebruikt. De kans op cannabisgebruik neemt toe naarmate men langer studeert en ouder wordt. Ook hier kan de link gelegd worden met de uitgaansgerichte leefstijl en het lagere studiesukses.

Manwijf

Over naar de analyse van de achtergrondvariabelen. Geslacht blijft, emancipatie of niet, een belangrijke variabele. Vrouwen zijn grotere pil-lenslikkers, terwijl mannen het eerder op allerlei genotmiddelen (drank, tabak en drugs) hebben gemunt.

Eén variabele springt heel sterk in het oog: de leefstijl. Die werd gendeiceerd via bepaalde aspecten van de tijdsbesteding. De grote band tussen tijdsbesteding en het gebruik van geneesmiddelen en, in sterkere mate nog, genotmiddelen, laat de onderzoekers toe te besluiten dat genotmiddelengebruik past in een bredere leefstijl. Het lijkt dan ook aangewezen om in de toekomst het bestaande fundamenteel onderzoek naar de leefstijl van jongeren te combineren met de resultaten van dergelijke onderzoeken. Men mag bij preventiecampagnes niet uit het oog verliezen dat het middelengebruik niet op zich staat, maar deel uitmaakt van een totaal leefstijl.

Ook meer studiegereelateerde kenmerken kregen aandacht. Samenattend kan je stellen dat een hobbelig studiepad en meer studiestress samengaan met meer middelengebruik.

Verschillen tussen de fakulteiten zijn uiteraard een fenomeen om te bestuderen. Tussen de tweedejaars van het Hobu en de tweedejaars van de universiteit blijkt er weinig verschil te zijn. De groep van de sportstude-

vervolg op pag. 6

BINNENIN

Scorpio

Vóór Scorpio was er niets. Toen kwam de grote Manitoe orde op zaken stellen en klonk er weer geluid uit de rool. Scorpio wijkt ook dit jaar weer af van de geijkte paden, en dat lijkt stilaan haast een klichee te worden.

Labyrint

Zorg dat u de draad niet kwijt raakt, zit Ariadne. En ze maakte met een bobijnnetje naagaren een olijf aan een suikerklontje vast. Uiteindelijk komt alles toch wel bovendrijven.

Kaart

Schizofrene Leo spreekt in tongen. Hij denkt engeltes op zijn kusten en spinnewebben in zijn baard. Tenslotte ebt hij weg, de beroemde woorden brullend. Het verhaal van twee nieuwe persoonlijkheden.

GROEP T **INGENIEURS MET VISIE**
INDUSTRIËLE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Blauwput • Vuurkruisenlaan 4 • 3000 Leuven • Telefoon 016 23 08 50 • Telefax 016 22 83 43

(advertentie)

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking; de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties begrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Menhir

In Veto nr. 6 d.d. 24/10 schrijft u in uw verslag over de vierentwintigurenloop dat het Heilige-Geestkollege meeding naar de prijs voor de origineelste doorgeefstok met een kleerhanger. Dat was even slikken. Eerst die teleurstelling dat een braadkipp bekoord werd (de jury kon blijkbaar niet weerstaan aan de charmes van een aantal 'kippetjes' van LBK). En dan dit. Steken we uren en uren werk in het fabriceren van een 2,7 meter

hoge, door een Witruissische kunstenaar handbeschilderde, Obelixaanse menhir, en dan meent u nog in de vrucht van onze creatieve arbeid een stomme kleerhanger te herkennen! Ja zeg, straks gaat u ook beweren dat Camac in de C&SA ligt. Doe eens iets aan uw observatievermogen!

Joris Mateusen,
Vladimir Seledstov,
Koen Grootthaert
(voor al uw dagverse menhirs)
nvd.r.: Wij hadden 'onze man' nog zo gezegd dat hij geen onderbroeken bij de opticien kan kopen.

Lesbienne-centrum Labyrint is jarig Hetero's moeten over de brug komen

De Leuvense lesbienne-organisatie Labyrint mag dit jaar zes kaarsjes uitblazen. Zeker een reden tot vreugde, want Labyrint heeft het de afgelopen jaren niet onder de markt gehad. Niet alleen heeft de organisatie regelmatig te kampen met kronisch geldgebrek, het blijkt tevens moeilijk om jonge lesbiennes te interesseren voor haar activiteiten. Is dat een teken dat het taboe eindelijk doorbroken raakt en er geen nood meer is aan een dergelijke organisatie?

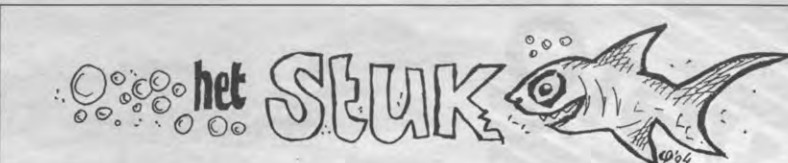
Christine Moens, een van de drie oprichters van de vzw Labyrint, meent van niet. Zij schrijft de veroudering van de leden eerder toe aan het feit dat aspiranten gewoon de weg nog niet hebben gevonden naar Labyrint. Althans niet voor de informatieve en sportactiviteiten — op de maandelijkse feesten komen makkelijk tachtig tot honderd 'man' opdagen. Christine benadrukt dat Labyrint niet enkel een trefcentrum wil zijn, maar ook de meer informatieve aspecten en persoonlijke problemen van lesbiennes ter harte neemt. En op dat vlak valt nog heel wat werk te verrichten.

Al zie je vaker dan vroeger twee meisjes hand in hand lopen, en al komen lesbiennes tegenwoordig op de cover van magazines als Vanity Fair en Newsweek, toch worden ze nog altijd sociaal gestigmatiseerd. In onze maatschappij krijgt men al gauw het etiket 'abnormaal' opgeplakt: de norm is en blijft nog steeds heteroseksualiteit en monogamie, en al wat daarvan afwijkt is 'deviant gedrag'. Als men dan niet in het milieu zit, of men heeft enkel heterovrienden, dan is het in de eerste plaats al

verschrikkelijk moeilijk om voor zichzelf te bekennen dat men zich eerder tot vrouwen aangetrokken voelt. Bovendien staat men vervolgens voor een schijnbaar onoverkomelijke drempel om dit aan familie, vrienden, op school of op het werk duidelijk te maken. Tenslotte krijgen lesbiennes vaak te maken met discriminatie, en dat kan gaan van smerige opmerkingen tot zelfs ontslag (zij het dan officieel om andere redenen natuurlijk). En dan hebben we nog niks gezegd over enkele niet mis te verstane uitspraken van bepaalde hooggeplaatste politici uit een bepaalde groeiende politieke partij.

Diskriminatie

Nu is het wel zo dat Het Goede Spoor, de jongerenwerking van De Roze Drempel, eveneens regelmatig activiteiten organiseert voor zowel jongens als meisjes. Doorgaans komen daar echter weinig lesbiennes op, dus is het voor die meisjes ook weinig stimulerend om telkens terug te komen. Vandaar het belang van Labyrint. Als 'kulturele vrouwenorga-

In een metalen doos van tien op twee op anderhalf, geperst tussen meer dan honderd adolescenten en evenveel kilo's vuil ondergoed, ontdaan van geld, een frisse adem, concentratievermogen en elke denkbare vorm van charme: zo beweeg ik mij voort van Leuven naar Mechelen.

Treinen en stations, ze hebben me nooit kunnen bekoren. Roltrappen schieten bij mij maar in actie als ik al in de helft ben en steeds in de verkeerde richting. Mooie vrouwen staren stevast door het raam, de anderen bespieden me vanachter hun 'Dag Allemaal' en ze zouden me — daar ben ik van overtuigd — de ogen uitkrabben als ze de moed hadden. Soms, zoals nu, verding ik mijn klassebewustzijn en ik baan me een weg naar eerste klasse. Ik installeer me in een zee van ruimte en begin te lezen.

— Stoort het als ik rook?

Voor mij zit een manspersoon, overduidelijk getekend door het Leuvense. Vijfenzeventig kilo studentenvlees, niet ouder dan tweeëntwintig jaar en toch: versleten.

— Doe maar, het is hier rokers...

— Ja, da's de enige raad die mijn vader mij heeft gegeven. Als ge van 't straat wilt geraken moet ge roken, drinken en stoeven. En hij kan het weten, hij is pas hertrouwd met een mannequin, nog minderjarig zelfs. Ze denkt dat ze een filmster is...

— Ja... (Ik berg mijn boek op en leg me neer bij mijn lot.)

— Pas op! Mijn vader is een belangrijk man in ons dorp! Waar wij wonen, er is daar een kruidtuin, maar onze tuin is veel schoner en ge kunt er in twintien... — En ga je nu naar huis? (Waarom doe ik dit toch?)

— Nee, naar mijn broer. Mijn broer is ingenieur en hij bouwt huizen. Stenen huizen en houten huizen... en stroien huizen. Wist ge dat, dat ze met stro

huizen bouwen? Hij bouwt er zo'n twintig per jaar.

— Nee, dat wist ik niet. (Werk zijn broer soms voor de drie biggetjes?)

— Mijn zus doet een ander paar mouwen. Die heeft een restaurant in Malaga. Vroeger ging ik daar alle weken naar toe. Dat was vermoeiend.

— En jij? Wat doet jij?

(Cirkuswetenschappen?)

— Ah ik (grinnikt)... Ik heb al vanalles

huizen bouwen? Hij bouwt er zo'n twintig per jaar.

Ontslag

Hildegarde Vanhove maakte een einderhandeling over deze fase, in het kader van het beeld dat lesbiennes over zichzelf hebben. Uit vijftig interviews met lesbiennes besluit ze dat de 'coming out' een fundamenteel en continu proces is: hoe meer je naar buiten komt over je lesbisch-zijn, hoe rechter je kan gaan lopen — ik ben zo en dat is te nemen of te laten — en des te beter je negatieve reacties kan inkasseren. Het koninginnestuk van het naar buiten treden is de mededeling aan de ouders. Dit stelt men het langst uit omdat men verwacht dat het veel pijn en verdriet zal meebrengen. Nochtans verloopt de aanvaarding door familieleden vaak vlotter — die hadden het al lang door of hadden toch minstens al wat gemerkt. Met de reacties van de buitenwereld daarentegen hebben ze het meestal wel moeilijker. Het eigenaardige is dat familieleden de lesbienne uiteindelijk opnieuw aanvaarden als mens, maar homoseksualiteit 'degoutant' blijven vinden.

Minstens even penibel is de coming out op het werk, omdat daar meer dan eens ontslag op volgt. Daarom is het voor lesbiennes belangrijk uit te zoeken aan wie ze het kunnen en moeten vertellen en aan wie niet. Voor sommigen is het nochtans simpel: "Hetero's komen toch ook niet op straat om te zeggen dat ze hetero zijn." "Ze zullen het wel merken. Wees gewoon jezelf en de rest komt vanzelf." Anderen stellen dat vriendschap betekent alles kunnen vertellen, en dat houdt ook in dat je vrienden weten over je lesbisch-zijn en je als dusdanig aanvaardt. Daarbij wordt opgemerkt dat lesbiennes geen steun verwachten van hetero's, wel aanvaarding.

Eigenlijk hangt het er gewoon van af hoe goed een lesbienne zich bij anderen voelt: "Als ze je al een tijdje kennen dan nemen ze het facet homofobie er wel bij, omdat ze je appreciëren als persoon." Wanneer het nieuwe vrienden betreft, kan een lesbienne proberen zichzelf stukje bij beetje prijs te geven en de reacties daarop na te gaan. En soms wordt het gewoon moeilijk om er nog langer over te zwijgen. Hoedandook, lesbiennes weten nooit hoe mensen in hun individueel geval zullen reageren, zelfs al zeggen ze positief of negatief te staan tegenover homoseksualiteit.

gedaan. Een stuk van de wereld gezien, wat gestudeerd hier en daar. Ze hebben mij al gezegd dat ik over mijn leven en mijn familie een boek moet schrijven. Maar daar ben ik te bescheiden voor... Ik zou 't nochtans kunnen. En 't zou goed verkopen!

— Ongetwijfeld.
— Maar ik zou 't snel moeten doen, want ik heb kanker.
— ...
— Ja, ik kom juist van 't onderzoek. Om te zien of het al is uitgezaaid. Ik hoop van niet. (stilt) Ik hoop van niet...

— ...
— Mijn vader is steenhouwer. Ik heb van kleinsaf altijd in de werkplaats rondgehangen, ik denk dat het daarvan is, van al dat stof. 't Is aan mijn longen dat ik het heb.

Hij drukt zijn sigaret uit. Zware sjag, bruine vingertoppen, trillende handen. Stilte, verscheidene minuten lang. De trein stopt en het is zijn halte.

— Ik moet er hier af, bedankt.
— 't Is niks...

Hij loopt naar de deur, keert zich om en lacht.

— Weet ge wat? Ge kunt gij een boek over mij schrijven. Ge ziet er nogal een literair type uit.

Hij verlaat de trein en ik zeg tegen een lege eerste-klassewagon:

— Een kolom, misschien...

AW

Daarom is het eigenlijk belangrijk dat organisaties als Labyrint en De Roze Drempel evengoed naar hetero's toe gaan sensibiliseren. Om het taboe over homoseksualiteit te doorbreken dient men immers van twee kanten over de brug te komen.

Mieke Deceuninck
Onthaal elke dinsdag van 20.00 u tot 23.00 u, in het Jongerenadviescentrum (JAC), J.P. Minkellersstraat 47c — Labyrint fuikt elke tweede zaterdag van de maand in De Wink, hoek Pater Dami-
aanplein-Schapenstraat.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
☎ 016/22.04.66

Jaargang 21
nr. 7

31 oktober 1994
Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Hoofdredeactie:
Kris Jacobs
Redaktiesekretariaat:
Peter Van Rompaey

Redactie:
Karel De Weerd, Serge
Franchoo, Jeroen Overstijns,
Steven Van Garssse
Doka: Kristof Braekeleire, Karel
De Weerd, Joris Dox, Tony
Meert, Jan Raes, Dieter
Teleman

Medewerkers: AW, Mieke
Deceuninck, Koert Declercq,
Nadja Delbarre, Henk Dheedene,
Martijn Graumans, Joris
Janssens, Steven Renette,
Barbara Van Hoestenbergh

Lay-out en vormgeving: Kristof
Braekeleire, Els Cornelis, Pieter
De Gryse, Nadja Delbarre, Karel
De Weerd, Henk en Ineke
Dheedene, Serge Franchoo,
Martijn Graumans, Kris Jacobs,
Joris 'gebaar 35 tris' Janssens,
Tony Meert, Gert Meesters,
Kristien Michiels, Joris Vanden
Houtte, Peter Van Rompaey

DTP: Filip De Keuleleere
Tekeningen: Jan Raes, Kristof
Braekeleire

Eindredactie: Els Cornelis en
Pieter De Gryse
Hoot kwisen: Ria Vandermaesen
en Walter Pauli

ISSN-nummer 0773-5162
Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Grand Café La Royale

Martelarenplein 6 — 3000 Leuven

tegenover het station

elke dag open van 7.30 tot 24.00

weekend 10.00 tot 24.00

ontbijt — kleine maaltijden — dranken — pannenkoeken enz.

Elke dag diverse (inter)nationale kranten en tijdschriften

(advertentie)

De eerste OAV van het jaar Geen fundamentele twistpunten

In tegenstelling tot wat normaal het geval is, verliep de Open Algemene Vergadering van Loko van vorige week woensdag merkwaardig rustig. Drie agendapunten waren er (Velo, Portulaca en Stuc/Kultuurraad), die zonder problemen werden behandeld. Het was pas daarna dat een korte maar hevige discussie losbarstte, met als inzet: meer geld voor de kringen. Medika was de pleitbezorger.

De Open Algemene Vergaderingen (OAV's) van de Leuvense studentenbeweging zijn traditiegetrouw geen lolletje. Het zijn uitzonderingsvergaderingen, die dossiers behandelen die de verschillende geledingen van Loko (Sportraad, Kultuurraad, Kringraad, Sociale Raad en Veto) overstijgen. Ze kunnen ook dienen om conflicten tussen de verschillende geledingen op te lossen. Niets van dat alles vorige woensdag. Fundamentele en minder fundamentele voorstellen werden zonder veel discussie aanvaard, zodat men zich bijwijken op een simpele informatievergadering waande.

Het eerste agendapunt betrof een verhoging van de subsidieaanvraag voor het pas opgerichte Portulaca, de raad van Loko die zich bezighoudt met de buitenlandse studenten. Doordat de KU Leuven vorig jaar Isol opdoekte en alle subsidies van Isol naar haar eigen Pangaea verhuisde, zou Portulaca haar werkingsgeld helemaal wegstelken. De subsidieaanvraag, ondersteund door een realistische begroting, werd dan ook zonder veel omhaal door de kringen geaccepteerd.

Vlootje

Iets meer vragen waren er bij de constructie Velo. In samenwerking met de stad Leuven, het ACW en de unief start Sociale Raad in januari 1995 een fietswerkplaats en -verhuurdienst op in Kessel-Lo. Daarvoor zijn ook de nodige budgetten voorhanden. De vraag van de kringen was hoe de werking in de voorbereidingsfase wordt gefinancierd. Er was bijvoorbeeld in de vakantie al een vrijgestelde (halfdijns personeelslid) aangesteld. De voorzitter van Sociale Raad verduidelijkt dat de beslissing was genomen bij overmacht: Velo kon niet langer wachten om zijn werking op te starten en het is kwasi onmogelijk om kringverteenwoordigers samen te roepen tijdens de vakantie. Bovendien maakt de voorbereidingsfase deel uit van het jaarproject van Sociale Raad. Voorts werd er benadrukt dat Sociale Raad de vrijgestelde inderdaad tot en met december betaalt, maar dat daar eksterne financiering voor wordt aangeboord.

Vol

Het belangrijkste agendapunt — een kwart extra personeelslid plus extra werkingsgeld voor Kultuurraad — werd na een omstandige uitleg van de voorzitter van Kultuurraad unaniem aanvaard. De goedgekeurde begroting kadert in de overgangsfase van de splitsing van Kultuurraad en het Stuc. Het Stuc, dat het leeuwendeel uitmaakt van de werking van de vzw Kultuurraad/Stuc, barst uit zijn voegen door de toenemende professionalisering. Vorig jaar werd dan ook een principesovereenkomst gesloten dat het Stuc los zou scheuren van de studentenbeweging en een eigen

leven zou gaan leiden binnen de sociale sektor. De kringen zouden dan niet langer eindverantwoordelijkheid krijgen, maar medebeheersverantwoordelijkheid, een beetje vergelijkbaar met Alma. Kultuurraad verklaarde de nood aan extra personeel vanuit het feit dat ze door de splitsing zichzelf meer zal moeten profileren en dat daardoor haar werking uitbreidt.

Kleverig

Nu wil het Stuc wel op eigen benen gaan staan en uit Loko stappen, maar tegelijk wil het de toelage niet verliezen die het sinds jaar en dag via de vzw Kultuurraad/Stuc van Loko krijgt. In de vakantie heeft het Stuc geprobeerd om die som (twee miljoen frank) rechtstreeks van de unief te krijgen (dus buiten Loko om), maar daarbij ving het bot. Daarom werd nu de volgende ingenueze constructie bedacht: Kultuurraad blijft evenveel subsidies aanvragen voor haar eigen werking, maar schrijft in haar begroting een subsidie in van twee miljoen aan het Stuc. Kultuurraad slaagt er

(foto Tony Meert)

ondanks de mooie plannen blijkbaar nog steeds niet in om zich als volwaardige raad los van het Stuc te profileren en wil nog steeds het merendeel van haar werkingsgeld aan het kunstencentrum besteden. Dat de nieuwe vrijgestelde ook voor het Stuc zal werken, is daar nog maar eens een duidelijk bewijs van. De kringen stemden, zoals gezegd, zonder morren in met deze overgangsoplanning.

Of dat een weldoerachtig beslissing was, is nog maar de vraag. Vorige week bleek al dat de Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS), die jaarlijks beslist over de subsidies aan Loko, de constructie maar matig kan appreciëren. Afgelopen vrijdag werd de Loko-begroting al voor een eerste keer besproken op RvS. Wat te vrez-

en te verwachten was, gebeurde ook: RvS stelde serieuze vragen bij de begroting van Kultuurraad en vroeg zich af waarom de begrotingen van Stuc en Kultuurraad gesplitst waren, terwijl het nog één vzw is. Men kan ervan uitgaan dat op de begrotings-RvS in december dit punt niet onbesproken zal blijven en dan zal het een harde strijd worden om de Loko-begroting zoals ingediend, stand te laten houden.

Bits

Terug naar de OAV. Na de agenda wou de voorzitter overgaan tot de goedkeuring van het verslag van een vorige OAV, Joris Vandenberghe, preses van Medika, onderbrak hem. Hij

vond het maar kras dat de kringen geen inspraak hadden in de begrotingen van de andere geledingen. Raar, aangezien de begrotingen normaal steeds op de raden, waar de kringen vertegenwoordigd zijn, worden voorgelegd. Bij enkele raden zou dit echter de laatste jaren niet meer gebeurd zijn. Konkreet pleitte hij ervoor dat er meer geld moest vrijgemaakt worden voor de kringen zelf. Er volgde een vrij bitse discussie maar het punt werd al snel doorverwezen naar de geledingen. Sportraad en Kringraad merkten nog op dat de toelagen die zij voorzien voor bepaalde kringactiviteiten, door de kringen nooit volledig opgesoepeld worden.

Steven Van Garsse
Peter Van Rompaey

Overkoepeling voor alle Vlaamse studenten Schoon schip, bolle zeilen?

Door het krijgsgewoel van de Franstalige studenten zou men haast vergeten dat er ook langs Vlaamse zijde een overkoepelende studentenvereniging bestaat. VVS (Vereniging van Vlaamse Studenten) ging dit jaar zelfs van start met kersverse statuten die een aantal ongemakken uit het verleden moeten oplossen. Of dit een garantie wordt voor een betere werking zal de toekomst moeten uitwijzen. Een kleine voorstelling.

"VVS wil de overkoepeling zijn van alle 150.000 studenten hoger onderwijs die Vlaanderen rijk is," zo lezen we in de infobrochure. Om dit te verwezenlijken houdt men contact via lokaal verkozen vertegenwoordigers en via plaatselijke afdelingen, de zogenaamde 'geassocieerde verenigingen'. Zo komt men tot een tamelijk eenvoudige structuur. VVS is ingedeeld in drie centrales, een Unief-centrale, een HOLT-centrale en een HOKT-centrale.

Rumoerig

Deze centrales bepalen de politieke lijn over die zaken die enkel hun centrale aangaan. De centrales samen kiezen dan op hun beurt de vertegenwoordigers voor de Nationale Algemene Vergadering (NAV), waar dossiers besproken worden die alle studenten aanbelangen. Er wordt hier gestreefd naar een consensus, maar wanneer dit niet mogelijk is, kan iedere centrale afzonderlijk haar visie bepalen.

De Raad van Bestuur tenslotte is een soort uitvoerende macht die de NAV voorbereidt en het uitgestippelde beleid concreet uitwerkt. Volledigheidshalve dient nog het jaarlijks kongres te worden vermeld, dat openstaat voor alle studenten. Dit jaar gaat het door op 10 december en staat vooral het engagement van studenten — of beter gezegd het gebrek daaraan — centraal.

Inhoudelijk houdt VVS zich vooral met vier thema's bezig: maatschappij, onderwijs, sociaal en cultureel/internationaal. Onder het thema maatschappij valt onder andere het wettelijke statuut van de student en de drempels tot het hoger onderwijs. Men gaat echter ook verder dan de louter link tussen studenten en maatschappij. De statuten vermelden dat "aangezien een democratisch onderwijs slechts mogelijk is in een democratische maatschappij, zet VVS zich in om de democratische rechten en vrijheden van gemeenschap en individu te realiseren en de reeds gerealiseerde te consolideren." Zo neemt VVS ook standpunten in inzake fascisme en de migrantenproblematiek.

Schoentje

Onderwijs omvat de vertegenwoordigingen in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (waarin de Vlaamse rektoren zeten) en de Vlaamse Onderwijsraad, waar VVS als dé vertegenwoordiging van de studenten wil optreden. Vroeger ging dit wel eens de mist in doordat verschillende studentenvertegenwoordigingen naast elkaar werkten. Ook de studie- en stage-druk valt onder het blok onderwijs. Het is vooral hierop dat VVS de meeste aandacht vestigt. Getuige hiervan was de hele hetze rond het HOBU-dek-

reet afgelopen jaar en de 'anciens' zullen zich de rumoerige betogingen ten tijde van het dekret Coens nog wel herinneren.

Op sociaal gebied wordt vooral aandacht besteed aan de problematiek van inschrijvingsgelden, studie-beurzen, studentenjobs, en dergelijke. Verleden jaar nog werd er door deze werkgroep een nationale betoging tegen een numerus clausus georganiseerd. Wat betreft het cultureel en internationaal luik zorgt VVS ervoor dat de Vlaamse studenten ook op Europees en mondiaal vlak vertegenwoordigd zijn.

Partijpolitiek

Op het eerste zicht zou geen problemen. Het vroegere verwijt dat de structuren niet democratisch waren of dat ze al te zeer op enkele personen draaiden, zou nu niet meer opgaan. Met de nieuwe statuten heeft men gepoogd werk te maken van een duidelijke en overzichtelijke structuur. Anders ligt het met het al dan niet representatieve karakter van VVS. "VVS zou via haar vertegenwoordigers mee het onderwijsbeleid moeten bepalen. Zij kan de Vlaamse student enkel vertegenwoordigen als ze representatief werkt." En hier wringt nu precies het schoentje.

Nadere rondvraag leert immers dat men bezwaarlijk van een 'overkoepelende studentenvereniging' kan spreken. Tot vorig jaar maakte Loko (de overkoepeling van de Leuvense studentenkringen) zelfs geen deel uit van VVS. Met Leuven lijken intussen de plooiën enigszins gladgestreken. Dat kan niet van alle andere geledingen gezegd worden. De HOKT-centrale heeft nog nooit bestaan, wat wil zeggen dat standpunten ingenomen door VVS over deze onderwijsinstel-

ling niet eens komen van mensen uit die scholen zelf, tenzij als individueel lid van de NAV. Ook de Gentse studentenwereld staat nog altijd wat afwijzend tegenover VVS.

Een ander heet hangijzer waar vorig jaar veel om te doen was, is het probleem van de kumul tussen een VVS- en een politiek mandaat. Men heeft dit proberen voorkomen door te stipuleren dat een politiek mandaat niet gekombineerd kan worden met een bestuursfunctie binnen VVS of met een VVS-mandaat. Met een politiek mandaat bedoelt men dan een bestuursfunctie op gemeentelijk niveau of lidmaatschap van eender welk hoger orgaan bij een officiële politieke partij of haar jongerenorganisatie.

Met deze regel hoopt men eindelijk komaf te maken met de 'partijpolitieke etiketten die VVS de laatste jaren opgekleeft kreeg, afhankelijk van de personen die er de touwtjes in handen hadden. Dit had een verlamdende werking en tatte bovendien de geloofwaardigheid aan van de organisatie die toch aan politiek doet. Komt daarbij dat vele leden tot vorig jaar VVS gebruikten voor hun eigen politieke ambitie en men begrijpt dat maatregelen zich opdrongen.

Schepen

Of dit zal lukken is twijfelachtig, want wie het betreffende artikel leest, merkt dat er in feite nog ruimte blijft voor een kumul. Zo zijn bijvoorbeeld een lidmaatschap van een partij op lokaal vlak en een bestuursfunctie in VVS perfect verenigbaar. Misschien had men beter volledig schoon gemaakt met deze affaire dan een lauw compromis te aanvaarden. Na het afgelopen jaar het kruid vooral verschoten te hebben op interne aangelegenheden, valt te hopen dat VVS dit jaar versterkt uit de strijd zal komen, al wijzen niet alle tekenen in die richting.

Steven Renette

foto
labo

STUDENTEN
-15%

Uw kleurenfoto's in 1 uur!

L. Vanderkelenstraat 17
3000 Leuven
016 / 23.86.56

advertentie

NO
LIMITS

YOUR TRAVEL AGENCY

ONBEGRENSEDE SKIMOGELIJKHEDEN
op topniveau tegen "low-budget" prijzen!
Kom langs voor info in ons agentschap:
NAAMSESTRAAT 16, Leuven
of bel 016/22.39.55
Open van 9 tot 13 u. en van 14 tot 17 u.
Extra skipermanentie op ma en do van 20 tot 22 u.

Infodag over Guatemala in Pangaea

Het verzet kwam uit de bergen

Donderdag 3 november gaat in Pangaea een infodag over Guatemala door. Speciale aandacht zal uitgaan naar de *Comunidades de Población en Resistencia*, de CPR. Dat zijn verzetsdorpen die ontstonden in de jaren tachtig, toen zo'n dertigduizend Indiaanse boeren, op de vlucht voor de militaire repressie, zich vestigden in de hooglanden. De avond wordt georganiseerd door Leuvense studenten die afgelopen zomer in de verzetsdorpen werkten.

In 1821 verklaarden de huidige staten Costa Rica, Nicaragua, El Salvador, Honduras en Guatemala zich als de 'Verenigde provincies van Midden-Amerika' onafhankelijk van Spanje. Later werd deze federatie, verscheurd door interne conflicten, ontbonden. De daaropvolgende geschiedenis van Guatemala is een opeenvolging van militaire staatsgrepen, wankelende democratische experimenten en bloedige repressie.

In 1950 voerde de vrij verkozen Arbenz-regering een landhervorming door. Deze trof niet alleen de plaatselijke grootgrondbezitters, maar ook de Amerikaanse United Fruit Company, tot dan toe de grootste grondeigenaar in Guatemala. In juni 1954 vielen Guatemalteke ballingen onder leiding van kolonel Carlos Castillo Armas, vanuit Honduras het land binnen, met steun van de VS. "Voor het eerst in de geschiedenis kon een kommunistische regering vervangen worden door een vrije regering", zo drukte wijlen Richard Nixon dat uit, op een bezoek aan Guatemala in 1955.

Planters

De landhervormingen werden tenietgedaan en voor de Indiaanse boeren in de Ixil-Driehoek, de noordelijke bergstreek in het departement Quiché, braken harde tijden aan. Om te overleven moesten zij als goedkope arbeidskracht in dienst gaan bij grootgrondbezitters of migreren naar het Zuiden om daar voor een hongersloon op de plantages te werken. In de

jaren zeventig nam het verzet van de Ixil-Indianen, gesteund door de Katholieke Kerk, toe. Politieke onderdrukking en economische uitbuiting werden aangeklaagd. De militairen reageerden daarop met een selectieve repressie. In 1982 schakelden ze over op de tactiek van de 'verschroeiende aarde', waarmee ze de guerrilla op het platteland wilden elimineren. 'Om de vis te vangen, moeten we de vijver droogleggen', luidde het motto.

Verzet

Meer dan vierhonderd Indianendorpen in de Ixil-Driehoek werden platgebrand en de bewoners vluchtten in de bergen en naar de steden, of werden door het leger ondergebracht in de zogenaamde 'modeldorpen'. Daar moesten ze verplicht Spaans spreken en werd elke uiting van Indiaanse traditie of culturele identiteit in de kiem gesmoord. De militairen richtten paramilitaire burgerwachten (PAC) op. Een 30.000-tal boeren kon echter in kleine groepjes de krachten bundelen en weerstaan aan de vervolgingen van het leger. Zo ontstonden de *Comunidades de Población en Resistencia*, kernen van vreedzaam verzet in de bergen.

De overgrote meerderheid van de bewoners is Indiaans en afkomstig uit de Ixil-Driehoek of uit naburige departementen. Zij zijn georganiseerd in een goed gestructureerde basisdemocratie en weigeren zich te onderwerpen aan de militaire controle en de burgerwachten. Daardoor zijn ze

een voortdurend mikpunt van militaire aanvallen. De praktijken in de bergen van Quiché werden stilgehouden en het bestaan van een burgerbevolking in die streek werd, en wordt nog steeds, ontkend. Voor de CPR is het van het allergruotste belang dat hun vreedzaam verzet onderscheiden wordt van de guerrilla-verzetsgroepen.

Voor de Ixil-Indianen is er niet veel veranderd sinds er in 1986 burgerregeringen aan de macht kwamen. In hun situatie is een fundamenteel probleem van heel Guatemala te herkennen, namelijk dat het leger en de burgerwachten boven de burgerlijke autoriteiten staan. Zonder demilitarisatie is democratie onmogelijk.

Vanaf 1991 werd de situatie in de Ixil-Driehoek openbaar gemaakt. Nationale en internationale pers werden ingelicht. Een VN-waarnemer kwam ter plaatse. Zijn aanwezigheid heeft de militairen alvast afschrikt: sindsdien zijn de CPR gespaard gebleven van luchtaanvallen. Ramiro de León Carpio, de huidige president, was de eerste persoon die, toen nog als procureur van de mensenrechten, de CPR bezocht. Nu kan hij als president een eind maken aan de onrechtvaardigheden in de Ixil-Driehoek en de bevolking daar als boerenbevolking erkennen. Dat is echter nog steeds niet gebeurd. Zijn regering is onder druk van het leger een van de belangrijkste ondersteuners van de burgerpatrouilles geworden.

Schrik

Van 5 tot 14 september 1993 stapten zeshonderd boeren uit de CPR op in een mars door de hoofdstad. Ze eisten onmiddellijke erkenning als burgerbevolking, afschaffing van de burgerwachten en modeldorpen, en vrijheid en veiligheid voor alle volksbewegingen. In maart dit jaar werd in Oslo een akkoord over de mensenrechten bereikt in de vredesonderhandelingen tussen het linkse verzet

(URNJ) en de regering. Een definitief vredesakkoord is er nog steeds niet. Dat de situatie in Guatemala zeer kritiek is, blijkt uit de resultaten van de parlementsverkiezingen van 14 augustus 1994. Tachtig procent van de stemgerechtigden kwam niet opdagen, tien procent stemde blanco of ongeldig, en de overige tien procent stemde voor de partij van Ríos Mont, de man die aan de macht was tijdens de grote repressiegolf in 1982-'83. De verkiezingen waren fel omstreden en de lage opkomst wordt geïnterpreteerd als protest omdat alleen rechtse partijen deelnamen.

Interview

Deze zomer startten enkele studenten uit Leuven in de verzetsdorpen een speelpleinwerking op. Op 3 november

organiseren zij in Pangaea een infodag over Guatemala en de verzetsdorpen. Carmelita Ross, een afgevaardigde van een CPR in Ixcán, zal er ook zijn. Volgende week verschijnt in *Veto* een interview met haar. Om 14 uur wordt er een diareeks over de geschiedenis van Guatemala vanaf de jaren '60 getoond, waarbij ook de huidige situatie in de CPR zal worden toegelicht. Om 16 uur begint een inleefspel, en om 18 uur kan men zich te goed doen aan een Guatemalteke maaltijd, in ruil voor een vrije bijdrage. Vanaf 19 uur is er dan nog mogelijkheid om deel te nemen aan workshops die dieper zullen ingaan op de politieke situatie en het dagelijkse leven in Guatemala.

Barbara Van Hoestenbergh

Geschiedenis der Nederlanden van Karel tot Willem Kaarten in de kerk

De stad Leuven, de universiteit en het Davidsfonds organiseren wat ze zelf graag betitelen als "de grootste kartografietentoonstelling die ooit in de Benelux is gehouden", en dat zult u geweten hebben. Althans als u er de nodige tijd en moeite voor wilt nemen. En wij zullen wel ongeveer de laatste zijn om u dat af te raden.

Heel lang geleden waren de landen die we nu kennen als Nederland en België nog verenigd in één groot rijk, de Zeventien Provinciën genaamd. Dat was onder Karel de Vijfde, in de zestiende eeuw, met toen de moderne druktechnieken het maken van gedrukte landkaarten mogelijk maakten. Grote kartografen als Gerard Mercator en Gemma Frisius begonnen dan ook dadelijk de nieuwe Nederlanden nauwkeurig op te meten en in kaart te brengen. Toen hun eerste kaarten van de personen rolden, bleek het nieuwe land verdocht veel te lijken op een imposante leeuw, waarvan de kop oostwaarts keek en de rug gevormd werd door de kustlijn van de Noordzee. De Leo Belgicus was geboren.

Deze zeer tot de verbeelding sprekende figuur werd al snel heel populair en veel drukkers, ook in het buitenland, namen ze gretig over. Hun entoesiasme was niet te stuiten, en nog lang nadat Noord- en Zuid-Nederland door de oorlog met Spanje gescheiden waren, bleef diezelfde leeuwfiguur de basis voor de meeste kaarten die van onze gebieden werden gemaakt. Zelfs tot in het eerste kwart van de negentiende eeuw werden er kaarten gedrukt in de vorm van de leeuw, immers het zinnebeeld van kracht en moed.

Engeltjes

Dit eigenaardige feit lijkt er op te wijzen dat de eenheid meer was dan slechts een eenheid op papier. Kaarten werden namelijk niet zomaar in het wilde weg gedrukt: het waren dure luksegoederen, waar veel tijd en vakmanschap in kroop, en die enkel gemaakt werden als er een voldoende groot afzetgebied voor bestond. Dat betekent dat het publiek zeer gesteld was op deze visie van noord en zuid, zusterlijk sarnen als één groot gebied.

Dit commerciële aspect neemt niet weg dat veel van de kaarten die tussen de zestiende en de negentiende eeuw werden gemaakt echte kunstwerken zijn. Ze zijn vaak prachtig ingekleurd en er staat heel wat meer op dan enkel de namen van dorpen, steden en rivieren. Op de Noordzee spelen zich allerlei zeelagen af, de meest fantastische vissen zwemmen er rond en engeltjes spelen de rol van de vier winden. Op het droge loppie historische en mytologische figuren rond in kleurrijke klederdracht, en op de lijst rond de kaart staat vaak uitleg over koningshuizen, historische gebeurtenissen en dergelijke.

Stoeltjes

Op de tentoonstelling 'Eenheid op papier. De Nederlanden in kaart van Keizer Karel tot Willem I', die nog tot 4 december in de Predikherenkerk loopt, hangen echter wel erg veel van die leerrijke en interessante kaarten. Bovendien zijn er ook nog een heleboel andere voorwerpen te zien, zoals boeken, bustes van historische figu-

ren en allerlei officiële documenten van koningen en pausen, en misschien is het onder die overvloed aan informatie dat de tentoonstelling wat lijdt. Dat er hier en daar stoeltjes staan waarop de vermoede bezoeker even kanitrusten op zijn of haar lange tocht doorheen de vaderlandse geschiedenis zit niet al te veel zoden aan de dijk. Toch zal de volhouder die er in slaagt de aandacht bij de zaak te houden, daar geen spijt van hebben.

Munster

Vanuit de originele invalshoek van een grote verzameling historische kaarten brecht de tentoonstelling de 'officiële' geschiedenis van de Nederlanden, en laat daarnaast ook zien wat de mensen er zelf van dachten. De tekstpanelen aan het begin van elk van de afdelingen vertellen kort en duidelijk over welke periode het gaat en wat er toen gebeurde, de kaartjes die bij elk van de voorwerpen hangen, geven wat meer informatie over de maker en de historische of artistieke betekenis. Zo is het leuk te zien welk wereldbeeld de zestiende-eeuwer er eigenlijk op na hield, of hoe het komt dat de bovenkant van de kaarten eeuwenlang niet het noorden maar het westen was. Het wandelgidsje dat u krijgt aan de kassa wat dat alles nog eens eventjes samen.

De tentoonstelling is kronologisch opgebouwd uit twaalf afdelingen en beschrijft de geschiedenis van de beide Nederlanden, vanaf de Boergondische heerschappij in de zestiende eeuw tot de onafhankelijkheid van België in, zoals u hoort te weten, 1830. Belangrijke gebeurtenissen als de val van Antwerpen, de Vrede van Munster en de respectievelijk Boergondische, Spaanse, Oostenrijkse, Franse en Nederlandse overheersing passeren allemaal de revue. Bovendien wordt veel aandacht besteed aan de geschiedenis van de drukkunst, en meer in het bijzonder natuurlijk de kartografie. De laatste afdeling gaat in op het vreemde verschijnsel van de leeuwkaart, en maakt aan de hand daarvan een synthese van de vier eeuwen besproken geschiedenis.

Vlot

Dia's en videofilmpjes proberen al deze stof wat vlottter over te brengen dan kaarten en teksten dat kunnen, maar het blijft vrij zware materie. Nochtans is de tentoonstelling, zoals eerder al gezegd, zeker de moeite waard. Het is ook duidelijk dat de organisatoren er hun best hebben gedaan om tegelijk veel informatie over te brengen en het geheel toegankelijk genoeg te houden voor niet-historici of -kartografen.

Martijn Graumans

De Predikherenkerk staat in de Onze-Lieve-Vrouwestraat en de toegangsprijs is 150 frank.

Muziekproject voor kansarme jongeren — Voor humaniorastudenten is het deze week vakantie. Verveling troef dus, behalve voor enkele gelukkigigen onder hen. Zij mogen immers deelnemen aan een workshop met als thema 'Hoe word ik rockster?'

Heeft u als kind ook nog gezegd 'Later als ik groot ben, word ik Robert Palmer' of had u eerder Tina Turner in gedachten? Uiteraard heeft niemand van u het zover geschopt. Wegens: veel te druk bezig met blokken en dergelijke. Voor wie aan het einde van dit academiejaar toch weer wordt gefleest, bestaat er echter nog een vleugje hoop.

Naar analogie van de zogenaamde Rockshops, opgestart door de Vlaamse Federatie van Jeugdhuisen, organiseren Jeugdhuis Den Tuub, Arkos en Het Muziekatelier, een rockproject voor kansarme jongeren uit het Leuvense tussen 16 en 25 jaar. Een vijftiental deelnemers mogen tijdens de herfstvakantie de drumstokjes ter hand nemen, de snaren van een (bas-)gitaar betasten of de toetsen van een keyboard strelen. Als er dan nog geluid uitkomt dat men ook wel eens muziek pleegt te noemen, is het project een succes. Want dat is het uiteindelijk opzet van 'On the Rocks'. Even nader verklaren. In tegenstelling tot de doornse tiener hebben de jongeren die de doelgroep uitmaken van deze workshop nooit de kans — laat staan de middelen — gehad om hun kinderdroom waar te maken. En wie weet zit daar wel een Roger Waters of een Jimi Hendrix tussen. Vandaar dus dit project. Daarenboven blijkt dit soort acties een erg bruikbare toegangspoort te zijn om een vormingsproces op gang te brengen — kwestie van de jongeren beter te integreren in het maatschappelijk leven.

Wat staat er nu heel concreet op het programma? De deelnemers zullen een week lang ondergedompeld worden in een bas-, gitaar-, drum- en zanginitiatie. Er worden hen ook samenspel en rock & blues-schema's aangeleerd. Bovendien zullen zij een bezoekje brengen aan een repeterende band. Tegen vrijdagavond acht uur zullen zij klaargestoomd zijn om enkele nummertjes voor een levend publiek in Den Tuub (Vaartkom) te spelen. U dus. De wereldvermaarde Jaune Toujours zullen er ook zijn, om de rockdebutanten te laten zien hoe je 'ambiance in de keet' brengt. De avond zal dan worden afgerond met een stevige danspartij. Den Tuub zal nog eens echt rollen en stampen. (md)

(foto Kristof Braekeleire)

Europa's radiotrots: Scorpio

Niet bekend van televisie

De Leuvense vrije radio Scorpio is bezig aan zijn zestiende jaargang en viert dit jaar zijn vijftienjarig bestaan. Op 10 november organiseren ze een reuze Scorpio party met een optreden van Loup Gourou. In afwachting daarvan licht Veto kort de Scorpio-programmatie van dit jaar toe. Of door.

Radio Scorpio is een lokale radio die zich richt tot een alternatief muziekpubliek en tot de Leuvense student. Scorpio werkt met vrijwilligers die voor een groot deel studenten zijn. Op die manier hebben ze geen reclame of sponsors nodig om te overleven.

Uit de programmabrochure die Scorpio elk jaar gratis verspreidt bij het begin van het academiejaar, blijkt al dat de radio een gevarieerd muziek aanbod brengt. Grunge, techno, underground, reggae en jazz krijgen er allemaal hun plaats. Straks meer daarover. Naast muziek besteedt Scorpio ook aandacht aan berichtgeving over niet-muzikale cultuur, aan aktualiteit en aan andere culturen. De laatste jaren is het aandeel van dat soort programma's nochtans sterk verminderd. In de beginjaren was één van Scorpio's belangrijkste doelstellingen het versterken van informatie. Door een gebrek aan continuïteit is die informatieversterking geleidelijk aan een beetje in de hoek gedrukt.

Olivier

Dit is één van de nadelen van het vrijwilligersstelsel waarmee Scorpio werkt. Medewerkers studeren af, stoppen met presenteren en verdwijnen samen met hun programma uit de Leuvense lokale eter. Soms krijgen goede presentatoren ook jobs aangeboden bij de BRTN radio. Zo heeft Bruno Wijnendaele van 'Het Vrije Westen' op Radio 1 een tijd lang voor Scorpio gewerkt. Een aantal nieuwe medewerkers met nieuwe programma's zullen dit gat proberen te vullen.

Eén van de nieuwe informatieve programma's is 'Donna e mobile' (zondagavond) dat zich met de vrouwenproblematiek bezig houdt en hoofdzakelijk door vrouwen uitgevoerd muziek draait. In 'Het Mid-daggebeuren' (elke weekdag) is er plaats voor korte informatieve stukjes en reportages. Hoewel dat voor een groot deel afhangt van de goesting van de programmamaker die dag — en op dit punt wou het vorig jaar al wel eens mislopen. Andere informatieve uitzendingen zijn speciaal gericht op studenten. 'De zondaglijn' vertelt de student op zondagavond, terwijl hij z'n tupperwarekes weg zet, wat er die week in Leuven allemaal te gebeuren staat.

Jaak

Het blok cultuur dat je vroeger elke avond om 20 uur kon horen is nu verspreid over de hele weekprogramma's. Op woensdag is er '2 Uur cultuur', een uitzending waarin over theater en literatuur gesproken wordt. De makers willen de afbakening van

de grenzen van het genre niet te strak zien en proberen ook vernieuwingen op dat vlak aan bod te laten komen. Daarnaast zijn er nog 'Filmmenu' (dinsdag) en 'Het Besloten land' (maandag), het gerenommeerde stripmagazine, genaamd naar een klassieker van Jacques Tardi. 'Het Besloten Land' bevat naast de gewone stripbesprekingen ook interviews met ronkende namen uit binnen- en buitenland. Jacques Tardi, François Boucq en Robert Crumb passeerden al de revue.

Chantal

'Babylon' is één van de twee multi-culturele programma's. Het wordt gepresenteerd in het Arabisch en het Nederlands — het Arabisch door een Vlaamse student en het Nederlands door iemand van Marokkaanse afkomst. Een leuke interculturele mix, maar daarom nog geen garantie voor een gemakkelijk verstaanbaar taalgebruik. Ook hier is de muziekkeuze aangepast aan het onderwerp.

Maar de meeste zondtijd gaat nog altijd naar pure muziekprogramma's. Radio Scorpio heeft op dat vlak ondertussen een stevige traditie van avant-garde muziek opgebouwd — zelf spreken ze van 'alternatief' of 'underground'. Door het systeem van vrijwillige medewerkers die met eigen nieuwe ideeën aankomen, kunnen nieuwe genres vlug in het programma-aanbod opgevolgd worden. Scorpio brengt nieuwe muziek lang voor Studio Brussel ze commercieel haalbaar genoeg vindt om ze te draaien. Op Scorpio schrik men er niet voor terug om medewerkers die een beetje te konventioneel draaien, eens op de vingers te tikken.

Liefhebbers van ruw gitaargeluid komen bijvoorbeeld ruimschoots aan hun trekken in 'Dakka Dakka' (dinsdag). Dub, trance en tribal zijn genres die nog volop in ontwikkeling zijn, maar op Scorpio steeds vaker te horen zijn. 'Cyberradio', het aangekondigde nachtprogramma van Radio Scor-

Ouders van couveusekinderen willen zich verenigen ...
Milieuvereniging zoekt alternatief voor betonverharding veldweg ...
Vluchthuizen vragen doorlichting van eigen werking ... Jeugdhuus wil tweede generatie migrantentieners integreren ... Buurtbewoners zoeken argumenten om giftstort te sluiten ... Seniorenwerkgroep vraagt aangepaste huisvesting voor kansarme bejaarden ...

Wil ook jij je inzetten om verenigingen als deze aan de hand te helpen? **dekelijk én kosteloos wetenschappelijk onderzoek te helpen?**

Kom dan kennismaken met de

**Leuvense
Wetenschapswinkel**

INFO-AVOND

**woensdag 9 november
20.30u**

Naamsestraat 96, lokaal 03.06
(016) 20.54.41

Eén van de nadelen van het vrijwilligersstelsel

(foto Jan Raes)

pio, zou een goede plaats zijn om daarmee te experimenteren. Maar door technische problemen is dat idee eventjes uitgesteld. 'Cyberradio' zou een alternatief moeten vormen voor de nachtradio van BRTN en de tapes die radio Signaal in de nacht draait.

Een andere reden om met nachtradio te beginnen, is dat Scorpio nu een zendvergunning heeft van vierentwintig uur. De overheid ziet het niet volledig gebruiken van de zendvergunning als een negatief punt. Dit zou Scorpio wel eens parten kunnen

spelen bij een herverdeling van de frequenties. Het zou dan mogelijk zijn dat Scorpio zijn zondtijd moet delen met een ander station. Dat is in het verleden al gebeurd, en stuitte toen op veel protest.

Sonja

Radio Scorpio heeft samen met Radio Centraal, een Antwerpse alternatieve radio, een organisatie opgericht die zich bezighoudt met de specifieke

problemen van de alternatieve lokale radio's. Orka, Organisatie van Radio's voor een meer Creatieve aanpak, is de realisatie van een internationale alternatieve radio die in samenwerking met de Nederlandse VPRO zou lopen. In afwachting daarvan moet je het nog even doen met Scorpio en diens wekelijkse parties.

Koert Declercq

Brouwers, Van Istendael en Barnard op toerne

Na de liefde, de literatuur

Nu Saint-Amour een jaartje met vakantie is, organiseert de vzw Behoud de Begeerte een reeks literaire avonden onder de titel 'Geletterde Mensen'. De eerste reeks avonden lijkt met Jeroen Brouwers, Geert Van Istendael en Benno Barnard al meteen een geslaagd evenement te worden.

Enkele jaren lang is Saint-Amour het uithangbord geweest van de vzw Behoud de Begeerte. Saint-Amour was oorspronkelijk een poëziefestival, maar onderging door het relatief beperkte aanbod in het dichterslandschap al snel een vernieuwing, en zo werd ook proza opgenomen. Onderstons trok Saint-Amour steeds meer de aandacht van pers en publiek, om tenslotte het mega-event te worden van de laatste jaren. Toen was er enkel nog plaats voor de grote kanonnen. De poëzie — en daar was het 'm' toch allemaal om begonnen — bleef een beetje verweerd achter. Zo bereikte met twee jaar geleden een dieptepunt, toen Saint-Amour niet veel meer was dan een promotietoernooi van Hugo Claus en Harry Mulisch.

Verleden jaar ging men een beetje terug naar de oorsprong, met naast de grote kanonnen Claus en Reve ook nog minder bekende, maar risico's werden er toch niet genomen. En dit jaar is er helemaal geen Saint-Amour meer. Een echte herbronning drong zich immers op. Volgend jaar keert Luc Coorevits, de man achter de vzw, terug met meer Saint-Amour, maar waarschijnlijk zal de formule sterk aangepast worden.

Onderbroekenlol

Dit jaar programmeert de vzw een aantal kleinschaliger voorstellingen, onder de noemer 'Geletterde Mensen'. De eerste reeks voorstellingen draait rond Geert Van Istendael, Benno Barnard en Jeroen Brouwers. Het opzet breidt helemaal voort op Saint-Amour, namelijk een reeks van voorstellingen doorheen het hele Vlaamse lands-deel, waarbij korte fragmenten die tematisch met elkaar verbonden zijn, worden voorgelezen. Maar het tema bij deze avond is ruimer dan bij Saint-Amour. Naast de liefde meandert men vloeiend langs dingen als schrijven, Brussel, België, ouders, autobiografie, taal en dergelijke meer.

Het is immers geen toeval dat onze drie hielden samen op een podium staan. Ten eerste zijn ze al een tijdje bevriend, en ten tweede zijn er tussen hun werken heel makkelijk tematische lijnen te trekken. Brouwers en Barnard zijn Nederlanders die al een tijdje in Vlaanderen wonen. En beiden hebben zich gedurende die tijd in hun geschriften uitgelaten over hun plaats als buitenstaander in een vreemd land als België. Voor hen is dus een beetje 'Het Belgisch Labyrint' van Van Istendael bestemd, dat geldt als de ideale inleiding tot het fenomeen België.

Zo komt het dus dat de verschillende fragmenten bijna naadloos in elkaar overlopen, en uiteindelijk bijna één tekst lijken te vormen, die de luisteraars anderhalf uur lang op het tijp van hun stoel doet zitten.

Rijkelui

Geletterde Mensen wil theater bieden zonder acteurs, een 'vernieuwend literair programma gekenmerkt door een elegante soberheid'. Daarom valen de entrikes weg, die bij Saint-Amour steeds op veel kritiek onthaald werden. De vernieuwing die men wil brengen, ligt net als bij Saint-Amour niet in de programmatie, maar eerder in de vorm. Zowel bij deze productie als bij de andere van dit seizoen zijn de namen steeds mensen die door de jaren heen met succes aan hun credibiliteit en hun persoonlijke verstand hebben gesleuteld. Dit staat aan de ene kant inderdaad vaak garant voor kwaliteit, maar aan de andere kant blijft toch de kritiek gelden die ten tijde van Saint-Amour werd geopperd, als zou Behoud de Begeerte wars zijn van risico's, en beter eens een paar debutanten op pad zou sturen samen met de grote namen.

De vernieuwing zit dus eerder in de vorm. In tegenstelling tot Saint-Amour staan de avonden van Geletterde Mensen uitsluitend in het teken

van de literatuur, geen storende entrikes meer en een sober decor van Jan Vanriet. Zo komt dus de letteren de aandacht toe die ze verdienen. En dat is in de huidige traditie van literaire avonden een origineel gegeven en een hele goeie zaak.

Joris Janssens

Brouwers, Barnard en Van Istendael performen op donderdag 3 november om 20.00 u in Auditorium Minnepoort. Kaarten kosten 400 frank.

Kultuurraad

Na de openingsweek, een eerste 100-dag met een concert van Mau Mau en een free podium op de 24-urenloop, wil Kultuurraad de blikken verder richten. De volgende 100-frank-dag (een activiteit voor honderd frank) zal plaatsvinden in december. Kultuurraad zoekt daarvoor zoveel mogelijk kunstliefhebbers die samen willen brainstormen over hoe die 100,- er moet uitzien. Een concert, een literaire wandeling, een door Koninklijke Fanfare Sint-Adelbert begeleide storme film? Bel 23.67.73 (vraag Piet) om te weten wanneer Kura weer eens samenkomt.

De hoofdbrok van Kultuurraad heet ook dit jaar weer Ithaka, een parkoers vol beeldende kunst doorheen de stad, dat in maart op poten wordt gezet. Maar aan stevige poten begin je beter op tijd. Elke maandag rond 21 uur (op de eerste verdieping van 't Stuc) bekijken ze wat het dit jaar moet worden.

Voor deze en alle andere projecten die Kultuurraad op stapel heeft staan, kan je altijd langskomen bij Piet (23.67.73) op de tweede verdieping van het Stuc, of op de eerstvolgende algemene vergadering van Kultuurraad, vrijdag 4 november om 19.30 u op de eerste verdieping van het Stuc. Gelijkgestelde cultuurkamikazes staan op je te wachten om de wildste fantasmes tot werkelijkheid te toveren.

Straatinterviews rond druggebruik

"Gewoon mensen met problemen"

Als we alle heibel in de media moeten geloven, zitten we met een enorm drugprobleem in België. Een tweetal weken geleden sloegen de ouders groot alarm en vorige week werd een onderzoek van de KU Leuven ter zake openbaar gemaakt (zie ook voorpagina). Maar wat denkt de gemiddelde Belg hier nu van? Veto trok de straat op, liep een aantal Leuvenaars tegen het lijf, werd door een paar van hen behoorlijk afgesnauwd, en bestookte de rest met enkele vragen.

Ons ingenieuze vragenlijstje zag er als volgt uit: denk u dat er veel drugs gebruikt worden bij studenten? Weet u ook welke drugs? Waarom doen die mensen dat volgens u? Bent u daar tegen? Wat vindt u van het beleid ter zake? En wat met overmatig alcoholgebruik? Ziehier het resultaat.

Alain van het KVHV: "Ik denk dat er toch al één op tien studenten drugs gebruikt heeft, soft drugs dan wel te verstaan. Dat hoeft daarom niet te betekenen dat ze verslaafd zijn. Persoonlijk vind ik dat erg, maar ze kunnen nog veel ergere dingen doen. Ik ben dus tegen hard en soft drugs, maar langs de andere kant zijn er ook studenten die elke dag stiepelzak zijn, dat is ongeveer even erg. Ik zou ook niet weten hoe een joint er uit ziet."

Waarom ze drugs gebruiken? "Dat zijn gewoon mensen met problemen, mensen die een surrogaat zoeken, een soort behoeftebevrediging. Er zijn er natuurlijk ook die het een keer proberen om te weten wat het is, maar eens je verslaafd bent, tja."

Eksperimenteel

Annie, tweede licentie orthopedagogie: "Ik heb er eigenlijk geen idee van of er hier drugs gebruikt worden. Ik vermoed van wel, maar dat is enkel in bepaalde milieus, en in die milieus kom ik niet. Ik zou echt niemand kennen die gebruikt. Ik weet enkel van horen zeggen wat er gebruikt wordt: speed en wiet, en wat nog allemaal. En marihuana in een pijp zeker, ik

weet het allemaal niet zo goed. Die mensen hebben dat nodig, maar er zijn andere dingen die dat kunnen vervangen. Aan echte verslaafden echter kan je niet zomaar zeggen dat het niet meer kan. Die mensen moeten geholpen worden, je kunt dat niet oplossen met een straf. Er moet veel meer gewerkt worden aan preventie en er moet voor gezorgd worden dat mensen niet in zo'n situatie geraakt dat ze drugs nodig hebben."

Annie, lerares lichamelijke opvoeding: "Er zijn veel gebruikers, daarom niet tijdens de schooluren, maar meer tijdens het weekend. De gebruikers van middelbare scholen zitten nog wel in een experimenteel stadium, denk ik. Welke producten? Als leraar word ik daar wel over bijgeschoold en ook als ouder ben ik daar in geïnteresseerd. Ik zou het dus moeten kunnen herkennen en onderscheiden, maar ik ben er zelf nog niet mee in contact gekomen. Je kunt wel van bepaalde leerlingen vermoeden dat ze in het milieu zitten. Strenger aanpakken is geen oplossing, de problematiek moet wel meer bespreekbaar worden, dat is de enige oplossing."

Jo, eerstekanner Psychologie: "Ja, er worden veel drugs gebruikt bij studenten, soft drugs dan wel te verstaan. Ik ben er voor en snap ook niet waarom het niet gelegaliseerd wordt. Er zijn zoveel argumenten aan te halen. Het is gezond, werd vroeger als geneesmiddel gebruikt, soft drugs werken niet verslavend, zijn niet eens zo erg als alcohol, enzoverder. Het gebruik van hard drugs daarentegen vind ik vreselijk en totaal verkeerd."

Een Leuvense kruidenierster: "Ik

zou echt niet kunnen zeggen of er veel drugs gebruikt worden. Dat zijn daar om niet alleen de studenten, scholieren zullen er ook wel zijn. Of ik er tegen ben? Dat zal wel. Dat is toch voor niets goed. Er moet veel meer aan gedaan worden, veel meer. Daarom niet alleen meer politie, want als ze politie zien, dan zijn ze weg, hé. Misschien moeten ze meer in de scholen gaan spreken en zo. Met onze nieuwe burgemeester zal dat allemaal hetzelfde blijven. Alleen kan hij daar niet veel aan doen, ze doen het toch allemaal achter hoekjes en kantjes."

Joint

Goedele, eerste kan Handelsingenieur: "Bij studenten aan de universiteit denk ik niet dat er veel gebruikt wordt, maar hoe lager het niveau, hoe meer er gebruikt wordt. Ze gebruiken vooral om bij de groep te horen."

Koen, eerste jaar groep I: "Ik heb nog nooit alcohol gedronken en ik zal

toch nog een tijdje wachten om er aan te beginnen. Alkohool mag geen reden zijn om van alles goed te praten. Er zijn mensen die alkohool nodig hebben om een goede fuif te kunnen houden, daar ben ik het helemaal niet mee eens. Je kunt ook plezier maken zonder alkohool. En alkohool als drug, daar moet je toch al serieuze porties voor pakken."

Tania, tandarts: "Ik denk dat het druggebruik bij studenten nogal meevalt. Als er iets gebruikt wordt, dan zullen dat vooral marihuana of pillen zijn. Ik vind dat het niet mag en dat het zeker niet legaal mag worden, omdat het een tussentap naar hard drugs is. Je wordt er totaal beneveld van en je wilt meer en meer. Wat alkohoolgebruik betreft, denk ik dat dat nogal meevalt. Er wordt natuurlijk veel bier gedronken, maar eens je afgestudeerd bent, valt dat nogal mee. Gelof me, dan doe je dat zoveel niet meer."

Henk Dheedene

Drugs

vervolg van pag. 1

renden valt sterk op door een zeer grote groep van meer gestresseerden enerzijds en de lage percentages genotmiddelengebruik anderzijds. Zo heeft 92,4 procent van de sportkotters nooit cannabis gebruikt, wat toch bijna 10 procent meer is dan het gemiddelde. Wetenschappen en biowetenschappen onderscheiden zich dan weer van andere fakulteiten door hun lage consumptie van vrijwel alle middelen. Economie en rechten hebben vooral een hoge alkohoolconsumptie. Aan de rechtsfakulteit wordt ook ongewoon veel medikatie gebruikt. De fakulteit sociale wetenschappen is een buitenbeentje. Daar vindt men een grote groep rokers, pep- en cannabisgebruikers. Eén derde van de pol en sokkers gebruikte ooit of regelmatig cannabis. Ook de kans dat men iemand tegen het lijf loopt die verschillende middelen combineert, is daar het grootst. Psychologie en pedagogie hebben een grote groep niet-gebruikers, maar een harde kern van veelgebruikers en sterke gebruikers. De geneeskundigen vallen dan weer op door de niet bepaalde lage consumptie van zowel medikatie als alkohool.

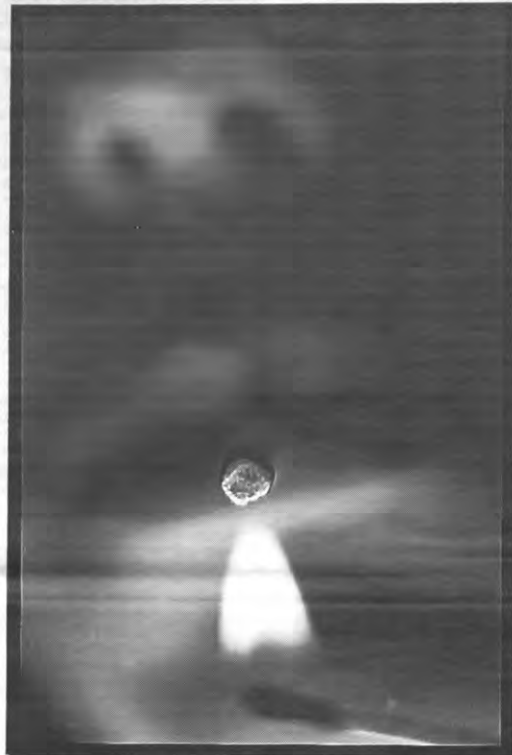
van de studentenpopulatie. Combinatie van middelen lijkt minder verspreid dan men aanvankelijk had gedacht. Toch wijst het bestaan van een nog redelijk grote groep die twee middelen combineert op het feit dat vooral genotmiddelen samengaan in eenzelfde leefstijl. Dat werd trouwens bevestigd door de analyse met de leefstijlvariabele.

Pet

Welke conclusies kan men nu uit deze onderzoeksresultaten trekken? Zulke gegevens worden meestal verzameld met het oog op preventie. Toch zijn cijfers over de omvang, ernst en spreiding niet meteen bruikbaar voor preventieve interventies die individuele gedragsverandering beogen. De implicaties van bovenstaande onderzoeksresultaten liggen elders: als men zich kan richten op de gemeenschappelijke determinanten, hoeft men niet elk probleemgedrag afzonderlijk aan te pakken.

De resultaten van bevolkingssurveys in het algemeen en van studentensurveys in het bijzonder zijn schattingen en geen eksakte cijfers. Het is immers welbekend dat, ondanks de volledige anonimiteit van het onderzoek, het illegale karakter van bepaalde drugs de kans op onderschattingen vergroot. Dat wordt dan weer gedeeltelijk gecompenseerd door bepaalde respondenten die uit stoerdoenerij, in alle anonimiteit, hun druggebruik overdrijven. Dat alles neemt niet weg dat studenten-enquêtes zeer waardevol zijn. Een belangrijke voorwaarde is uiteraard dat men de resultaten op een verantwoorde wijze gebruikt en niet misbruikt. Misbruik en verkrachting in dit domein zijn legio, en dat niet alleen door de massamedia. Enkele weken voor de publicatie van de resultaten maakte professor Masschelein, voorzitter Studentenaangelegenheden, gegevens bekend die niet klopten en uitgebreid in de geschreven pers werden geciteerd.

Nadja Delbarre

(foto Dieter Telemans)

Pappie

De bepalende rol van de ouders wordt herhaaldelijk bevestigd. Ouders verstrekken veel medikatie aan hun kinderen. Bovendien blijkt dat wanneer de ouders medikatie consumeren, de kans ook groter is dat de kinderen dat doen. Wanneer de vader rookt, gebeurt dat ook vaker door het kind en wanneer de ouders alkohool consumeren, is de kans groter dat hun kind dat ook doet. Genots- en geneesmiddelengebruik is iets dat gedeeld wordt in de peergroep (leef-tijdsgenoten). Gebruikers hebben ook veel meer vrienden-gebruikers. Het feit dat het gebruik een door kleine groepsverbanden ondersteund gebeuren is, zal uitdrukkelijk in rekening moeten worden gebracht bij een mogelijke preventieopgave.

Wat nu met de onheilspellende gedachte: 'onze studenten dolen half-dronken met een joint in de mond door de straten'? In het laatste hoofdstuk van het onderzoeksdossier werd nagegaan in welke mate studenten de verschillende middelen combineren. Daaruit bleek dat één op zeven twee middelen combineert. De groep die meer dan twee middelen combineert omvat zowel vijf procent van de studenten.

Als er al een 'Leuvense cocktail' bestaat, dan wordt zij slechts gekonsumeerd door een klein percentage

CUM Laude

Student Service Shop

voor uw thesissen en ander didactisch materiaal

- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informaticaboeken ...

roept prutswerk een krachtig halt toe.

Cum Laude, Diestsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

advertentie

BerchtSprak

- Ben je afkomstig uit het noordelijke deel van de provincie Brabant? Wil je graag mensen van je eigen streek leren kennen? Drink je graag een pint met vrienden onder elkaar? Lees dan voort die zoekertjes verder.
- Met wie kan ik meerijden op zondag- en vrijdagavond tussen Hasselt en Leuven? Kontaktee Gerda, Regestaat 30, Leuven (lieft voor de middag, anders tussen 19 en 21 uur).
- Verloren op Gitaar Gestoord in Rumba (26/10), halfgange blauwe jas met groene kraag, Frederik, Craendonck 14.
- Al eens met uw lief in de knoop geraakt bij het walsen? Uw geval is niet hopeloos: we organiseren in het Arenberggebouw in de Naamsestraat een cursus in Weense en Engelse wals en lekker veel rock'n roll van 18/11 tot 16/12, van 21.00 tot 23.00 u en het kost 500 fr voor 5 essen van 2 uur, lief niet inbegrepen.
- Dan ben je welkom op de wekelijkse klubbavond van studentenclub Noord-Brabant. Elke dinsdag in kafee Ad Fundum (Oude Markt) vanaf 21 u. Dinsdag 8/11: onthaalavond voor nieuwe leden.
- Aan de jonge blonde halfgod. Was het echt nodig dat ik erbij was als je toch een frigobox bent?
- Di 8 nov: tweede Jolé-avond. Met mogelijkheid tot geweld(ig)... Gaat door op het Chirokot, J.P. Minckelerstraat 17, vanaf 20.30 uur.
- Beste Bok, BB is niet meer. Vanaf nu is het Meester BB en bevindt hij zich niet langer te Leuven (en zelf ben ik niet zo'n schaker). Saruman.

- Echte Easy Rider, ik wacht nog steeds op ont-hullende foto's van manspersonen om naast mijn strijklank te hangen!
- Kathleen, chocoladebroodjesnachten en be-kanen?
- Wie voortaan nog beweert dat hij niet wist dat het elke twee weken Milieuraad-vergadering is, zal doorgaan als cultuurbarbaar want hij leest de zoekertjes niet.
- Verloren: gewatteerde jeansvest (merk: Tripper) in de Rumba op 26 oktober. De cassette van Life of Agony mag de eerlijke vinder houden. Terug te bezorgen op 's Meiersstraat 5.
- Parental Advisory Explicit Movies in zaal Rumba op dinsdag 1 nov, dus niet geschikt voor gevoelige personen.
- Jij, grote donkere ogen, was do 27 oktober in Den Boule, ik kom de volgende donderdag terug.
- Welke Annabel? Annabel.

advertising

TEKSTVERWERKING
VERTALING
TELEFOON 016 / 26 06 58

- Kom op dinsdag 1 nov naar de Freaksene Party in zaal Rumba indien u tegen VTM Top 50 en BRTN Top 30 "Muziek" bent.
- Steven. Maart. Ik kan je gewoon niet verge-dien. Inge.
- Als je op do 6 okt aanwezig was op het Urban Dance Squad concert, en er een horloge gevonden hebt, mag je mij contacteren op 62.04.69. Grote beloning.
- Student die liever poëzie leest/schrijft dan in kafees rondhangen: uniek in Leuven? Hopelijk niet! Wie helpt bij die nieuwe zoektocht? Adres bij Veto.
- Heeft er iemand mijn bril gevonden? Verloren op 10/10 of 11/11 in De Valk, PDS of Supercity. Blijde Inkomstr. 28, bij Inge Kets.
- Buitenlandse pennen vrienden, zegt dit je is, schrijf dan voor meer info naar International Pen Friends, Hertogenlaan 37, 3210 Linden met 2 postzegels van 16 fr. Join the club!
- Typen tesis, verslagen, briefwisseling. Kris Roselle, Naamsestweg 130, 20.70.77
- Alle tikkers: eindwerk, cv, enz. Tel.: 44.47.75 of 22.05.38.
- Steven. April. Cité-bar. Je was onvergetelijk. Heleen.

- Contacteer ons voor al uw typwerk (N-F-D-E): eindwerken, verslagen, brieven, brieven, gepersonaliseerde cv, enz. Tegen een studentenprijs!!! Tel.: 013/32.23.82 (na 17 u).
- Voor al uw sekretariaatswerk: mailings, te-llissen, verslagen, brieven, enz. Gelieve te be-liepen op het nummer 25.61.17 of 20.56.26, lieft na 17.00 u.
- Rapunzel & Lowdown slow ruilen Lido tegen vers repetitiekot. Adres op Veto.
- MITLINI, MITLINI.
- Kristien zoekt rode balpen. Laatst gesigna-leerd op OAV. Kurt is ook goed.
- Circus Tommie zoekt laatste noten voor een nieuw strijdlid.
- Gezocht: rode draad doorheen de zoekertjes verslagen. Voorzichtig lostrekken en terug-bezorgen op de redactie.
- Speciaal voor Mieke: deze keer houden we het nog zedig. Wit uitgeslagen tong opgepakt wagens overdreven snelheid op A75. En dat zonder gordel. Volgende keer echter.

Vorig nummer

1	C	H	A	R	L	E	S	T	O	N
2	L	O	S	E	N	T	B	Y		
3	A	L	B	L	A	A	S	D		
4	U	H	E	I	K	A	N	T		
5	S	T	E	L	E	N	O	E	L	
6	E	E	G	A	E	D	E	L	E	
7	R	E	G	I	M	E	S	N		
8	I	L	E	D	E	R	E	N		
9	V	A	R	E	L	A	A	I		
10	O	F	F	S	E	T	D	R	U	K

JO MEUWISSEN advocaat

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor optredens, kotfuiwen, TD's, cantussen en revues.

DISCOBAR
GROOT SCHERM TV
CAMERA

☎ 016/201.301

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Herrie, drukte 2 Vordering — Lofdicht — Kenteke op Belgische vliegtuigen 3 Havenonderdeel — Verdieping 4 Hoofd van het kabinet 5 Rekels — Vervoermiddel 6 Aangeschoten — Bijzonder inzicht 7 Strofe van drie rijmende regels 8 Gasvormige toestand van water — Officieel merkteken 9 Zoogdier — Een zekere — Engels bier 10 Bloemdelen.

Vertikaal — 1 Karakterfout — Gedwe, meegaand 2 Meisjesnaam — Nuttig — Pers. vzw. 3 Stoffelijk overschot — Antwerpse gemeente 4 Predikato 5 Schijven — Gewichtseenheid 6 Nederlandse stad — Bodem 7 Wettig 8 Oorspronkelijk — Mansnaam 9 Ongaarne — Algerijnse muziek — Snelle 10 Insekt — Gewaarworden.

Door Filip De Keukeleere

LECO COPY

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Thesissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE Inbindingen, Plaatfliceren tot A3 Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.

Tiensestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u.

KULTUURLEVEN

MAANDBLAAD VOOR CULTUUR EN SAMENLEVING

Ik neem een studentenabonnement (980 BEF, 8 nummers van telkens 96 blz.) op Kultuurleven, en ontvang het themanummer 'De school opnieuw' gratis als welkomsgeschenk.

Naam: .....

Adres: .....

Handtekening: .....

Terugsturen naar Kultuurleven, Blijde-Inkomstrat 79, 3000 Leuven (+ kopie lopende studentenkaart).

Kultuurleven houdt u cultuur op peil. Cultuur en samenleving zijn de sleutels die toegang verlenen tot een ruime waaier van onderwerpen.

Er is geen leven zonder cultuur

Kultuurleven informeert niet alleen, maar geeft ook duiding en confronteert u met persoonlijke standpunten.

(advertentie)

AGENDA & VALVAS

DOOR STEVEN VAN GARSSE

alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redaktieadres bezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).

MAANDAG

20.00 u KONCERT Lido Rock, met El Fuse, Lowdown Slow, The Stainz en Coloured Screen Test (voorstelling nieuwe demo), aansluitend Seattle Party 3, deuren. 19.30 u, in Lido, toeg. 99.

DINSDAG

20.00 u KONCERT Siltskin, deuren: 19.30 u, in Corso, toeg. 450/500, org. The Factory.

20.15 u FILM Nazi's en neonazi's in Duitsland tijdens de jaren '30 en '90, in Rumba, org. MLB.

21.00 u KONCERT Bluesoptreden met als gast Paul Geremia, in Cultureel Centrum Oratorienhof, toeg. 250/300, org. Cultureel Centrum Oratorienhof ism vzw Wah-Wah/Bookeroo Agency.

22.00 u FUIF Freaksene Party, met Parental Advisory Explicit Movies en d's KV en Alien van Freaksene - Radio Centraal, in Rumba, org. Freaksene.

WOENSDAG

22.00 u FUIF Scorpio-party, in Corso, org. radio Scorpio.

DONDERDAG

14.00 u INFODAG Infodag over Guatemala: diareeks (14.00 u), inleesfel (16.00 u), Guatemalteekse maaltijd (18.00 u), workshops (19.00 u), in Pangaea, toeg. gratis.

20.00 u LITERATUUR 'Geletterde Mensen', Brouwers, Barnard en Van Isten-dael vechten een avond lang met de wurgende vraag naar het lot van het individu in een versplinterd tijdperk, in Auditorium Minnepoort, toeg. 400, org. Cultureel Centrum Leuven.

20.00 u VERGADERING Open infovergadering van Agalev-studenten, iedereen welkom, in Groenhuis, Platte-Lostraat 7, Kessel-Lo, org. Agalev-studenten.

20.00 u SPEL Blanko, vraag je af wie de studentenparochie is, wat ze doet en wat je eraan kan beleven? Het Blankospel maakt je wijzer, in Begijnhof 16, org. UF.

20.00 u VERGADERING Startvergadering Aktief Linkse Studenten met Jan Dumolyn, ALS-Gent, Diane Dekens, Blokbuster, in Vlamingenstraat 116 (Genoeg), org. Aktief Linkse Studenten.

20.00 u FILM 'La Nación Clandestina', een Boliviaanse film van Jorge Sanjinés, die de positie van de Indiaanse cultuur in dat land wil tonen, in het kader van het Latinoamerican Film Festival, mogelijkheid tot discussie, in videoruimte Pangaea (Vesaliusstraat 34), toeg. 100 (met drankje), org. Asociación Latina.

20.30 u TEATER 'De pijl van de tijd' van Martin Amis door het Kaaitheater in een regie van Guy Cassiers, een man herbeleeft zijn leven, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

21.00 u KNUTSELEN Voor dierenwelzijn, tegen opensnijden van de laatste kikkers en andere in overmatig gekweekte lieverdjes, in Verkortingsstraat 4, org. Groezel.

22.00 u FUIF Allerfuiwen, in Lido, org. Bond Beter Fuiwen.

VRIJDAG

15.00 u TEATER Noejörk van O'mararé, een komedie over New York en het jachtige leven in de westerse consumptieaatschappij, toegankelijk voor kinderen vanaf 8 jaar, in Auditorium Minnepoort, toeg. 150(-14 jaar)/200(+14 jaar), org. Cultureel Centrum Leuven.

20.00 u KONCERT Optreden van groepjes uit het On the rocks-project en van

Jaune Toujours, in Den Tuub (Vaartkom), toeg. gratis, org. Den Tuub.

20.30 u TEATER 'De pijl van de tijd' van Martin Amis door het Kaaitheater in een regie van Guy Cassiers. Een man herbeleeft zijn leven, in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.

MAANDAG

19.00 u VERGADERING Open bijeenkomst werkgroep mobiliteit, in Genoeg, Vlamingenstraat 116, org. Genoeg.

21.00 u VERGADERING van Milieuraad, in Genoeg, Vlamingenstraat 116, org. Mira.

BIOS
02/11: Redactie-avond. 03/11: Zwemmen, in Sportkot. 03/11 om 20.00 u: zwemmen, in zwembad Sportkot. 07/11: presidiumvergadering, in 's Meiersstraat 5.

EKONOMIKA
06/11: Spanish Night, in Dulci. 08/11 om 20.00 u: Jazz en Blues-avond met Roland, in Zaal Waalberg.

EOOS
02/11 om 19.00 u: Doop op parking Letteren met daarna doop-TD, in Albatros. 03/11: Eoos tapt in de fak.

GERMANIA
02/11 om 21.00 u: Germania tapt in de fak. 03/11: Peter-en meteravond. 04/11 om 20.00 u: Eerste-kan-avond, in Fak. 07/11: Boekenbeurs. 07/11: Presidiumvergadering. 09/11: Twintig jaar L&W.

HISTORIA
31/10 om 20.00 u: Filmavond met 'The Black Adder', in MSI 00.28. 02/11 om 20.00 u: Kringvergadering, in Perma.

KATECHETIKA
03/11 om 20.00 u: Spinavond. 03/11 om 22.00 u: Gezelschapsspelen-avond, in Pastel. 07/11 om 20.00 u: Pancake-avond met Engelstalige sekte, in Amerikaans Kollege.

KLIO
03/11 om 13.00 u: Presidiumvergadering, in kafetaria.

LBK
03/11 om 24.00 u: Boerenkotoop en -TD, in Waalberg.

MEDIKA
03/11 om 20.00 u: Centrale Raad, in Doc's zaaltje boven. 03/11 om 21.30 u: Brei-avond plus optreden, in Doc's. 08/11 om 20.00 u: Tema-avond schizofrenie, in Gasthuisberg Onderwijs en Navorsing. 09/11: Optreden Sable, Black & Blond, in Doc's.

NFK
03/11 om 21.00 u: Fakbaravond, in Clockwork Kelder.

POLITIKA
03/11 om 19.00 u: Evaluatie KV boven 't Kaffee. 06/11 om 22.00 u: Intern Plan Sjare, in 't Kaffee. 07/11 om 22.00 u: Erasmusavond, in 't Kaffee. 08/11 om 20.00 u: Poëzie-avond, in Spoye. 09/11: Politika betoegt mee. 11/11: Weekend in Neufchâteau (iedereen welkom).

ROMANIA
06/11 om 21.00 u: Romania tapt in de fak.

VRG
02/11 om 22.00 u: Erasmusfuiw, in Blauwe Schuit. 09/11 om 20.00 u: Arabian Night, in De Valk.

VTK
07/11 om 12.00 u: Broodjes in de Waag.

WINA
02/11 om 22.00 u: Winabar. 09/11 om 22.00 u: Winabar.

Bluesmuzikant Paul Geremia raakt de gevoelige snaar "Ronald Reagan beschouwde ketchup als een volwaardige groente"

Op Allerheiligen toont de Amerikaanse bluesgitarist Paul Geremia zijn kunnen in het Oratoriënhoof. Geremia is erg bedreven met de twaalfsnarige gitaar en combineert die met de mondharmonika. Hij interpreteert vooral oude bluesongs maar geeft af en toe ook commentaar op sociaal-politieke kwesties. Geremia begon eigenlijk als mondharmonikaspeler, hervormde zich tot gitarist en probeert sinds 1966 van zijn muziek te leven.

denklasse is bijna helemaal weggefallen. Denk je dat de meest blanke, rijkere klasse besef in welke omstandigheden een groot deel van hun landgenoten leeft?

Geremia: «Ik denk dat de media er wel iets van tonen maar dat de betere klasse slechts weet dat er daklozen en migranten zijn die het moeilijk hebben. Geld isoleert mensen. Volgens mij zijn de meesten van hen zich niet bewust van de ernst van de situatie. Ik weet totaal niet hoe de rijkere klasse denkt. In de jaren zestig lagen de zaken simpeler. Je had enkel de Civil Rights Movement en de vredesbeweging. De meeste

krimineert de armere klasse. Kinderen uit lagere sociale milieus krijgen bijvoorbeeld geen futschool onderwijs.»

Delta

Veto: Hoe kan daar dan concreet iets gedaan worden?

Geremia: «Er zijn verschillende dingen die gedaan kunnen worden. Je moet weten dat de laatste vijftien jaar Republikeinen aan de macht zijn geweest in de VS. Twee termijnen Ronald Reagan en dan George Bush. Ronald Reagan beschouwde ketchup bijvoorbeeld als een volwaardige groente voor schoolkinderen. Zo kon hij besparen op de maaltijdkosten. Ze probeerden gewoon op alles te besparen. Nu zit Clinton met de erfenis van het verleden. Hij moet proberen de zaken recht te trekken. Ik weet niet of hij daarin kan slagen.»

«Het is duidelijk dat er iets moet gedaan worden aan de werkloosheid maar dat is volgens mij erg moeilijk omdat je te kampen hebt met hebzucht. De hebzucht van de militaire industrie, van stakende baseballspelers die vinden dat ze niet genoeg verdienen. De geldhonger van huisbazen. Het probleem in de VS is dat men denkt dat het kapitalisme een essentieel onderdeel is van de democratie. Dat is niet zo.»

Veto: Merk je enig verschil tussen Europa en de VS?
Geremia: «Ik heb nog niet genoeg gezien van Europa om het met zekerheid te kunnen stellen maar ik heb ondervonden dat, waar je ook komt, de mensen hun slechtste kanten laten zien als er geldtekort is. Zowel het mooiste als het slechtste komt te voorschijn in moeilijke

Geremia: «Ik ben begonnen in *basket-houses*, kleine kroegen in Greenwich Village, waar je gratis kon spelen en daarna met de mand mocht rondgaan om wat geld binnen te rijden. Ik trok in de jaren zestig ook veel al liftdoor het land. Er hing toen een andere atmosfeer in de Verenigde Staten. Je hoefde je geen zorgen te maken over rondtrekken en het leven was niet duur. Ik betaalde toen vijftien dollar huur per week, wat echt weinig geld is. Volgens mij hebben beginnende muzikanten het nu dan ook veel moeilijker om van hun muziek te leven dan toen. Zoals zoveel dingen in de Verenigde Staten zijn de kosten van levensonderhoud harder gestegen dan de lonen. Toen waren er ook sociale gebeurtenissen die ons inspireerden: de Civil Rights Movement, het protest tegen de oorlog in Vietnam. Er was veel sociaal bewustzijn en kameradschap onder de mensen.»

Politiek

Veto: Zou je niet kunnen stellen dat die korte periode van euforie plaats heeft moeten ruimen voor ontgoocheling? De muziek die de toenmalige protestzangers nu maken, gaat nauwelijks nog over sociale problematieken.

Geremia: «Dat is niet ontgoochelend. Het feit dat Bob Dylan nu bijvoorbeeld over andere thema's zingt, betekent niet dat wat hij toen deed, slecht was. Ik heb het trouwens nooit essentieel gevonden dat muziek een boodschap uitdraagt. Voor mij is muziek iets persoonlijks. Ik kan me wel voorstellen dat het bij mensen die enkel over politieke onderwerpen schrijven problemen geeft. Je kan nochtans altijd inspiratie vinden in de banden tussen je eigen leven en de rest van de maatschappij.»

Veto: Ben je dan een autobiografisch schrijver?

Geremia: «Tot op zekere hoogte. Ik schrijf vrij persoonlijke teksten maar ik voeg er soms een politieke dimensie aan toe. Ik schrijf bijvoorbeeld over wat ik in de Verenigde Staten zie gebeuren. Maar je kan mij moeilijk een protestzanger noemen. Ik zing ook gewoon liederen die tot de blues traditie behoren.»

Veto: Je speelt inderdaad vooral traditionele bluesongs. Is dat niet oubollig? Zijn daar nog wel mensen in geïnteresseerd?

Geremia: «Blues is tijdloos. Volgens mij is het de beste muziek die ooit uit de VS is gekomen. Blues en jazz zijn volgens mij de enige twee dingen die Amerika heeft voortgebracht die de wereld kunnen ten goede komen en de tand des tijds zullen doorstaan.»

Veto: Begon je muziek te spelen omdat je dat per se wou doen of omdat er geen andere manier was om te overleven?

Geremia: «Ik heb ook ander werk gedaan, maar daar hield ik niet van. Het enige wat ik wou doen, was muziek maken. Er was ook geen werkloosheidsprobleem in die tijd. Er was voldoende werk beschikbaar, niet zoals nu. De economie was totaal anders. Ik ben dan ook muziek beginnen maken omdat ik dat wou doen. Ik speel ook geen blues omdat ik rijk wil worden want dan zou ik beter een ander soort muziek spelen. Het is gewoon een drang tot creativiteit.»

Dakloos

Veto: In welke zin ben je creatief? Op welke vlakken verschilt jouw muziek van die van duizenden andere bluesmuzikanten?

Geremia: «Sommige mensen zeggen mij dat ik een eigen stijl heb maar waar die precies in ligt, kan ik moeilijk zeggen. Ik heb waarschijnlijk een herkenbaar geluid. In ieder geval probeer ik niet om een aantal voorbeelden te kopiëren. Wat ik speel, doe ik vooral om mezelf te amuseren en niet in functie van wat anderen van me willen. Als ik niet in mijn teksten zou geloven, zou ik ze ook niet zingen. Ik schrijf ook geen teksten over politieke onderwerpen om me bezorgd voor te doen, terwijl ik nochtans vermoed dat ik veel radikaler ben dan sommige van de 'singer-songwriters'. Hoewel ik met die onderwerpen begaan ben, zing ik daar nog niet noodzakelijk over. Voor mij komt de muziek op de eerste plaats. Politiek is daar ondergeschikt aan. Als het onderwerp bij de muziek past, is dat ideaal. Volgens mij zijn mensen te dikwijls geïnteresseerd in politieke visies in muziek en minder in de muziek zelf. Volgens mij is het dan beter politiek actief te zijn, dan er liedjes over te schrijven en het gevoel te krijgen dat je iets verwezenlijkt hebt.»

Veto: Laten we het desondanks toch nog maar even over sociaal-politieke toestand in de VS hebben. Het lijkt erop dat er een duale maatschappij ontstaan is met grote groepen armen en rijken. De mid-

momenten. Ik denk dat het opkomende racisme zich zo sterk profileert door de slechte economische situatie. Er ontstaat een moordende competitie. Ze worden bang en gaan dan dome dingen doen.»

Veto: Je speelt wel nummers van oude, zwarte bluesmuzikanten die het toendertijd niet zo breed hadden. Hoe kijk je aan tegen de hedendaagse situatie van de zwarte bevolking? De staat Mississippi heeft bijvoorbeeld veel meer weg van een Derde Wereldland dan van de rijke VS.

Geremia: «De levensomstandigheden zijn inderdaad slecht op een aantal plaatsen, maar ik denk dat er verandering op komst is. Nu zijn er toch al zwarte politici, zwarte burgemeesters, parlementsleden... Dat is al een hele vooruitgang. Mississippi blijft natuurlijk een merkwaardige plaats. De staat heeft nog veel achterstand in te halen.»

Dichters

Veto: Het is wel het mekka van de countryblues, de muziek die jij speelt.

Geremia: «De muziek die ik maak, vindt daar inderdaad zijn oorsprong maar die plaats is volgens mij niet noodzakelijk voor de muziek. Ik zie de Mississippi Delta niet als de plaats waar de blues vandaan komt. Het is de plaats waar een aantal van de artiesten vandaan kwamen toen de blues voor het eerst opgenomen werd. Tegenwoordig spelen muzikanten uit verschillende delen van de VS en Europa de blues. Een deel van hen is goed, een ander deel minder. Het feit dat ik veel naar de oude muzikanten geluisterd heb, maakt dat ik een sterke band met de muziek. Maar de blues is niet afhankelijk van armoede of miserabele sociale omstandigheden. Ik ben van mening dat de zwarte Amerikaanse muziek er bijna hetzelfde had uitgezien als er geen slavernij was geweest in de VS en als de zwarten naar de VS gemigreerd waren als vrije mensen. Het Afrikaanse element zou er nog steeds ingezet hebben. De pijn van de slavernij gaf een diepere betekenis aan de muziek en sterkere emotionele verbondenheid, maar dat veranderde niets aan de essentie van de muziek.»

«De 'Harlem Renaissance' is daar het beste bewijs van. In de jaren twintig en dertig was er daar een groep van zwarte intellectuelen: muzikanten, schilders, dichters, enzovoort. Dat was een erg gesofisticeerde maatschappij die prachtige zwarte muziek voortbracht zoals de jazz van Duke Ellington. Zij leefden in comfortabele omstandigheden. Ik denk dat de pijn en het lijden muziek wel kunnen beïnvloeden, maar ze zijn er niet de basis van.»

Snaar

In de blues merk je het Afrikaanse element bijvoorbeeld sterk in de worksongs, de liederen die de zwarte slaven zongen als ze in het veld aan het werk waren. In de blues merk je ook elementen van de balladetraditie. In 'Skin Game Blues', een van de songs die ik regelmatig speel, zitten elementen van 'Roving Gambler', een ballade uit de Angelsaksische traditie. Blues is in feite een samenstelling van Afrikaanse en Angelsaksische elementen.»

«Veel mensen zeggen mij: 'Jij komt uit het Noordoosten. Hoe kan je dan de blues spelen?' Wel, ik denk dat ik meer contact met de zwarte muziek had, dan wanneer ik in Mississippi zou opgroeid zijn. Ik ben naar school geweest met zwarte kinderen, ik kon naar zwarte muziek gaan luisteren. In Mississippi zou dit voor een blanke onmogelijk geweest zijn. Zelfs in New Orleans zou je daarvoor opgepakt zijn.»

Veto: Een van de meest typerende elementen aan jouw geluid, is het gebruik van de twaalfsnarige gitaar. Vraagt het een andere manier van spelen?

Geremia: «Het is niet echt een andere aanpak. De gitaar wordt wel lager gestemd. Dus kan je een aantal dingen doen die je niet met een zessnarige gitaar kan. De gitaar klinkt inderdaad anders dan een gewone gitaar. Om goede muziek te maken is het niet belangrijk om veel snaren te hebben. Er zijn mensen die op één snaar kunnen spelen maar voor mij geeft de twaalfsnarige gitaar unieke mogelijkheden. Ik ken eerlijk gezegd niemand die zo'n gitaar op die manier gebruikt. Vroeger waren er wel: Blind Willie McTell, Leadbelly. Op dit moment ben ik waarschijnlijk de enige.»

Karel De Weerd
Peter Van Rompaey

Het optreden van Paul Geremia heeft plaats op 1 november in het Oratoriënhoof om 21 u. Kaarten kosten 250/300 fr.